

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန
မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
နေပြည်တော်

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မေလ (၅) ရက်နေ့မှ (၆) ရက်နေ့အထိ

Royal ACE Hotel (နေပြည်တော်)၌

ကျင်းပခဲ့သည့်

" (၁၄) ကြိမ်မြောက် အမျိုးသားအဆင့် မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲ "

အစီရင်ခံစာ

မာတိကာ

<u>စဉ်</u>	<u>အကြောင်းအရာ</u>	<u>စာမျက်နှာ</u>
၁။	နိဒါန်း	၁
၂။	ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပခြင်း ရည်ရွယ်ချက်	၁
၃။	ဆွေးနွေးပွဲဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနား	၂
၄။	ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သူများ	၂
၅။	ဆွေးနွေးမှု အစီအစဉ်	၂
၆။	ရရှိသောအကျိုးကျေးဇူးများ	၂၁
၇။	နိဂုံး	၂၁

နောက်ဆက်တွဲ(က) - မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ အဖွင့်အမှာစကား

နောက်ဆက်တွဲ(ခ) - တက်ရောက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များစာရင်း

နောက်ဆက်တွဲ(ဂ) - (၁၄)ကြိမ်မြောက် မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲ အခမ်းအနား အစီအစဉ်

နောက်ဆက်တွဲ(ဃ) - ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ မိုးရာသီကာလအတွက် ယေဘုယျခန့်မှန်းချက်

နောက်ဆက်တွဲ(င) - မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲ မှတ်တမ်းခါတ်ပုံများ

၂၀၁၅ခုနှစ်၊ မေလ(၅)ရက်နေ့မှ (၆)ရက်နေ့အထိ Royal ACE Hotel (နေပြည်တော်)၌ ကျင်းပခဲ့သော “(၁၄) ကြိမ်မြောက် အမျိုးသားအဆင့် မုတ်သုံဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲ” အစီရင်ခံစာ

နိဒါန်း

၁။ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနသည် အမျိုးသားအဆင့် မုတ်သုံဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲအား ၂၀၀၇ ခုနှစ်မှ စတင်၍ နှစ်စဉ် တစ်နှစ်လျှင်နှစ်ကြိမ် ကျင်းပပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။ အဆိုပါ ဆွေးနွေးပွဲအား အနောက်တောင်မုတ်သုံလေ မဝင်ရောက်မီ တစ်ကြိမ်နှင့် အရှေ့မြောက်မုတ်သုံလေ မဝင်ရောက်မီ တစ်ကြိမ် ကျင်းပပြုလုပ်ပါသည်။ (၁၄)ကြိမ်မြောက် အမျိုးသားအဆင့် မုတ်သုံဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲကို ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံအခြေစိုက်ဒေသတွင်း ဘက်စုံသဘာဝဘေး ကြိုတင်သတိပေးစနစ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး (RIMES)တို့ ပူးပေါင်းစီစဉ် ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မေလ (၅)ရက်နေ့မှ (၆)ရက်နေ့အထိ နေပြည်တော်၊ “Royal ACE” ဟိုတယ်၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပခြင်း ရည်ရွယ်ချက်

- ၂။ (၁၄) ကြိမ်မြောက် မုတ်သုံဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲကို အောက်ပါရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ကျင်းပခဲ့ပါသည်-
 - (က) ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအထိ အရှေ့မြောက်မုတ်သုံ ရာသီကာလအတွင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သော မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဆိုင်ရာ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် အမှန်တကယ် ဖြစ်ပေါ်မှုအခြေအနေများကို လေ့လာသုံးသပ်နိုင်ခြင်း၊
 - (ခ) အနောက်တောင်မုတ်သုံ ရာသီကာလအတွက် ထုတ်ပြန်သော မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒ ခန့်မှန်းချက်များကို တင်ပြနိုင်ခြင်း၊
 - (ဂ) မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်သော ခန့်မှန်းချက်များအပေါ် သက်ဆိုင်ရာဌာန အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်မှုနှင့် ခန့်မှန်းချက်များ၏လိုအပ်ချက်များကို အကြံပြုဆွေးနွေးတင်ပြနိုင်ခြင်း၊
 - (ဃ) ဤကဲ့သို့ အကြံပြုဆွေးနွေးချက်များကိုအခြေခံ၍ ပြည်သူများအတွက် လိုအပ်သော ခန့်မှန်းချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးနိုင်ပြီး၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ကြိုတင်သတိပေးမှုစနစ် ထုတ်ပြန်ပေးနိုင်ခြင်း၊

ဆွေးနွေးပွဲဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား

၃။ (၁၄)ကြိမ်မြောက် အမျိုးသားအဆင့် မုတ်သုံဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မေလ (၅)ရက်နေ့၊ နံနက်(၀၉:၀၀)နာရီအချိန်တွင် နေပြည်တော်၊ “Royal ACE” ဟိုတယ်၌ ကျင်းပရာ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာဟာရင်နိုင်တီယမ်းမှ အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ အဖွင့်အမှာစကားကို **နောက်ဆက်တွဲ(က)** ဖြင့် ပူးတွဲဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ ထိုင်းနိုင်ငံအခြေစိုက် ဒေသတွင်းဘက်စုံသဘာဝဘေး ကြိုတင်သတိပေးစနစ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး (RIMES)မှ Dr. Govindarajalu Srinivasan မှ အမှာ စကားပြောကြားရာတွင် ယခု(၁၄)ကြိမ်မြောက်မုတ်သုံဖိုရမ်မှာ ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို အဓိကထား၍ ဆွေးနွေးသွားမှာဖြစ်ပြီး၊ ရာသီအလိုက်မိုးလေဝသဖြစ်စဉ်များကို အဓိကထားဆွေးနွေးသွား မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး၊ မုတ်သုံ ဖိုရမ်သည် မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ပေးသည့် ခန့်မှန်းချက်များ၏ လိုအပ်ချက် နှင့် ပြည်သူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဆက်သွယ်ပေးသော အစည်းအဝေးတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ပြည်သူများ၏ သဘာဝဘေးနှင့်ပတ်သက်သော ဆုံးရှုံးမှုများ လျော့နည်းသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အစည်းအဝေးတွင် ဒေသဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများမှ ပူးပေါင်းဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ခန့်မှန်းချက် အရည်အသွေးမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

ဆွေးနွေးပွဲတက်ရောက်သူများ

၄။ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် ဌာနကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များမှ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ ဝန်ကြီးဌာနအသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ (RIMES)မှ ပညာရှင်များ စုစုပေါင်း (၇၅)ဦးခန့် တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး၊ မုတ်သုံဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များစာရင်း ကို **နောက်ဆက်တွဲ(ခ)**ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်ကို **နောက်ဆက်တွဲ(ဂ)**ဖြင့်လည်းကောင်း ပူးတွဲတင်ပြထားပါသည်။

ဆွေးနွေးမှုအစီအစဉ်

၅။ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားအပြီးတွင် မုတ်သုံဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ Ms. Ruby Rose မှ မုတ်သုံဖိုရမ်တက်ရောက်လာသည့် သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာများအားလုံးမှ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ပြန်လည်ဆွေးနွေးကြသည့် ဖိုရမ်တစ်ခုဖြစ်ပါကြောင်း၊ ဖိုရမ်၏အဓိကအချက်မှာ ဆန်းစစ်လေ့လာတဲ့ ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို မျှဝေပေးခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ (၁၃)ကြိမ်မြောက်မုတ်သုံဖိုရမ်မှ ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ် ဆွေးနွေးတင်ပြရာတွင် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာနသည် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များကို ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန်အတွက် ကြိုးစားလျက်

ရှိကြောင်း၊ သတင်းအချက်အလက်အသုံးပြုသူများအနေဖြင့် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏ ထုတ်ပြန်ချက်များကို feedbackဖြင့်လည်း ပုံမှန်တင်ပြလျက်ရှိပါကြောင်း၊ (၂၀၀၇)ခုနှစ်မှ စတင်ခဲ့သော မုတ်သုံဖိုရမ်များမှ ရာသီအလိုက် ခန့်မှန်းချက်များကို နှစ်စဉ်ထုတ်ပြန်ပေးလျက်ရှိပြီး၊ အခြားသော ရာသီဥတုဆိုင်ရာများကိုလည်း ထုတ်ပြန်ပေးလျက်ရှိပါကြောင်း၊ အထူးသဖြင့် သတင်းထုတ်ပြန်သူနှင့် အသုံးပြုသူအကြား လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါကြောင်း၊ မိမိတို့အနေနှင့်လည်း လိုအပ်သည့် တိုင်းတာရေးကိရိယာများနှင့် စက်ပစ္စည်းများကို ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပါကြောင်း၊ ဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းရည်ကိုလည်း မြှင့်တင်ပေးရန်အတွက် သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်းများပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါကြောင်း၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ရက်တို/ရက်ရှည် ခန့်မှန်းချက်များကို ထုတ်ပြန်ပေးလျက်ရှိပါကြောင်း၊ မိုးလေဝသဆိုင်ရာ၊ ဇလဗေဒဆိုင်ရာ၊ မြေငလျင်ဆိုင်ရာဖြစ်စဉ်များနှင့် ဆူနာမီဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို သင်္ချာနည်းပညာဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ အသုံးပြု၍ ခန့်မှန်းချက်များ ပိုမိုတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း ရှင်းလင်းပြောကြားသွားခဲ့ပါသည်။

၆။ ထို့နောက် ဆွေးနွေးပွဲကို ဆက်လက်ကျင်းပရာ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ မိုးလေဝသဌာနခွဲမှ ဦးစီးအရာရှိ ဒေါ်စန္ဒာထွန်းမှ “Verification of Winter Season Outlook” နှင့် ပတ်သက်၍ ပြောကြားရာတွင် ပြီးခဲ့သည့်ဆောင်းရာသီကာလ၏ ယေဘုယျ မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ပြီးခဲ့သည့် ဆောင်းရာသီကာလအတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်အခြေအနေနှင့် ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်း၊ မုန်တိုင်းငယ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပုံများကိုလည်းကောင်း၊ ပြီးခဲ့သည့် ဆောင်းရာသီကာလ၏ ညအပူချိန်အခြေအနေသုံးသပ်ချက်နှင့် တိုင်းထွာရရှိခဲ့သော အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်စံချိန်သစ်ကိုလည်းကောင်း၊ မိုးအခြေအနေသုံးသပ်ချက်ကိုတင်ပြရာတွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အသီးသီး၏ ဆောင်းရာသီကာလတွင် ရွာသွန်းမြဲမိုးရေချိန်နှင့် အမှန်တစ်ကယ် ရွာသွန်းခဲ့သော မိုးရေချိန်အခြေအနေများကိုလည်းကောင်း၊ မှန်ကန်မှုရာခိုင်နှုန်းများကိုလည်းကောင်း၊ မိုးရေချိန်စံချိန်သစ်များကိုလည်းကောင်း၊ မြူအခြေအနေခန့်မှန်းချက်နှင့် အမှန်တစ်ကယ်ရရှိမှု သုံးသပ်ချက်များကိုလည်းကောင်း ရှင်းလင်းဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ပြီး၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ဆောင်းရာသီကာလ၏ ယေဘုယျ မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များကိုလည်းကောင်း၊ အချိန်အခါမဟုတ် မိုးရွာမည့်သတိပေးချက်၊ ညအပူချိန်လျော့နည်းနိုင်မည့်အခြေအနေများကိုလည်းကောင်း ထုတ်ပြန်ပေးခဲ့ပြီး၊ ခန့်မှန်းချက်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ထုတ်ပြန်ပေးသွားမည် ဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

၇။ ဆက်လက်၍ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသဌာနခွဲမှ ဒုတိယဦးစီးမှူး ဒေါ်ခင်သင်းယုမှ တင်ပြသည့် " The Review of the Agro-Climatic Condition for the Winter Monsoon Season" ခေါင်းစဉ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသစာစောင်အကြောင်း တင်ပြခြင်းနှင့် ပြီးခဲ့သောဆောင်းရာသီအတွင်း စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်တင်ပြ

ခြင်းဟူ၍ အပိုင်းနှစ်ပိုင်းပါဝင်ပါသည်။ ပထမဦးစွာ စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသဌာနခွဲကို ၁၉၇၀ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် WMO နှင့် UNDP တို့ အကူအညီဖြင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါကြောင်း၊ ယခုလက်ရှိကာလတွင် UNESCAP နှင့် RIMES တို့၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသ တိုင်းထွာရေးကိရိယာများကို အဆင့်မြှင့်တင် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါကြောင်း၊ မြန်မာတစ်ပြည်လုံး စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသစခန်း (၁၇)စခန်းရှိပြီး ထိုစခန်းများ၏တည်နေရာ ကို ပုံနှင့်တကွပြခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသစာစောင် ထုတ်ပြန်ရာတွင် အသုံးပြုသော Data များ၊ မိုးရေချိန်နှင့် အပူချိန်တို့၏ ပျမ်းမျှသတ်မှတ်ပုံ၊ မြေဆီလွှာအောင်းရေ အခြေအနေသတ်မှတ်ပုံနှင့် စာစောင် ထုတ်ဝေသည့်ရက်တို့ကို တင်ပြရှင်းလင်းခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ပြီးခဲ့သောဆောင်းရာသီကာလဖြစ်သော (၂၀၁၄ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ)အတွင်း စိုက်ပျိုးရေး မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရာတွင် ဆယ်ရက်ပတ်အလိုက် မိုးရေချိန် ပျမ်းမျှကွာဟချက်ပြပုံ ၊လအလိုက် ရွာသွန်းခဲ့ သောမိုးရေချိန်၊ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်၊ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် မြေဆီလွှာအောင်းရေအခြေအနေပြပုံ၊ လအလိုက် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်၊ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၊ လေထုအတွင်း ရေငွေ့ပါဝင်မှုနှင့် ပင်ငွေ့ရေငွေ့ပျံခြင်း အခြေအနေ တို့၏ ခန့်မှန်းချက်နှင့် တိုင်းထွာရရှိချက်များကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြသွားခဲ့ပါသည်။

၈။ ဇလဗေဒဌာနခွဲ၊ မြစ်ရေခန့်မှန်းရေးဌာနမှ ဒေါ်သီတာမြင့်(ဦးစီးအရာရှိ)မှ ဧရာဝတီမြစ်ပေါ်ရှိ (၁၅)စခန်းနှင့် ချင်းတွင်းမြစ်ပေါ်ရှိ (၅)စခန်းတို့အတွက် ဆောင်းရာသီကာလ (နိုဝင်ဘာလမှ ဖေဖော် ဝါရီလ)အထိ ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ယေဘုယျမြစ်ရေခန့်မှန်းချက်များအား အမှန်တစ်ကယ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် မြစ်ရေအခြေအနေနှင့် ပြန်လည်ဆန်းစစ်မှုများအား တင်ပြခဲ့ရာ ရေဆင်း စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနဦးစီး ဌာနမှ ဒေါက်တာအောင်မိုးမျိုးတင့်က ဧရာဝတီမြစ်အထက်ပိုင်းနှင့် အလယ်ပိုင်းစခန်းများတွင် မြစ်ရေ များမှာ Downtrend ဖြစ်ပေါ်နေသည် ကိုတွေ့ရှိရပြီး ဟင်္သာတစခန်း၏ မြစ်ရေမှတ်မှာ Uptrend သို့ ရောက်ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိပါကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မေးမြန်းရာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ ဟင်္သာတ စခန်းမှာ ဧရာဝတီမြစ်၏ အောက်ပိုင်းစခန်းဖြစ်ပြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ်စခန်းဖြစ်၍ အနည်ချမှု (Sedimentation)များ၍ Bed Profile ပြောင်းလဲမှုကြောင့် မြစ်ရေများမှာ မြင့်တက်လာ၍ Uptrend ဖြစ်ပေါ်နေခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း ရှင်းလင်းဖြေကြားပါသည်။

၉။ ထို့နောက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးထင်အောင်ရှိန်မှ မိုးဦးကာလ၊ မိုးလယ်ကာလနှင့် မိုးနှောင်းကာလတို့၏ ကာလအပိုင်းအခြားသတ်မှတ်ချက် အဓိပ္ပါယ်များ၊ တောင်သူ လယ်သမားများ၏ ရှေးရိုးစဉ်လာအရ တွက်ချက်နည်းများဖြင့် တွက်ချက်နည်းများ၊ မိုးရွာသွန်းမှု ပြောင်းလဲ လာပုံများ၊ “မုတ်သုံ” ဟူသော ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်အကြောင်းတို့ကို ဆွေးနွေးပြောကြား သွားပါသည်။

၁၀။ ဆက်လက်၍ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဇော်ဝင်းမှ “Experiences and Lessons Learnt 2014-2015 Northeast Monsoon Season in Myanmar” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရှင်းလင်းတင်ပြရာတွင် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး အတွက် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တို့တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မြစ်ရေအခြေအနေများကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာရာတွင် စိုးရိမ်ရေမှတ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ မြစ်ရေအခြေအနေမှာလည်း ရေလျော့ နည်းလာသည့်အတွက်ကြောင့် ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများအနေဖြင့် ရေကြောင်းသွားလာရေးအတွက် မြစ်ကြောင်းများ၏ ရေအတိမ်အနက် လုံလောက်မှု မရှိခြင်း၊ မြစ်ကမ်းပါးတိုက်စားမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ကောင်းကျိုးသက်ရောက်မှုများအနေဖြင့် ရေလုံလောက်မှုမရှိသည့်အတွက် မြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက်တွင် ရှိသည့် အချို့သော Secondary Channel များကိုပိတ်လိုက်သည့်အတွက်ကြောင့် ရေစီးဆင်းမှုအား ကောင်း၍ ရေကြောင်းသွားလာရေးအတွက် မြစ်ကြောင်းများ၏ ရေအတိမ်အနက်တိုးလာခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြောင်း၊ ဧရာဝတီမြစ်နှင့် ချင်းတွင်းမြစ်များတွင်လည်း အလားတူပြဿနာများ နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့ ရကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ပါ၍ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနအချင်းချင်း Data Sharingများ ပြုလုပ်ရန်အရေးကြီးကြောင်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။

၁၁။ ထို့နောက် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနမှ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါက်တာအောင်သန်းဦးမှ “Experiences and Lessons Learnt 2014-2015 Northeast Monsoon Season in Myanmar” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆွေးနွေးတင်ပြရာတွင် မိုးရွာသွန်းမှုအခြေအနေနှင့် မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံတွေကို သိရှိနိုင်ရန် အတွက် မြို့အလိုက်ခန့်မှန်းချက်များ ရချင်ကြောင်း၊ ငမိုးရိပ်ဆည်၊ စလင်းဆည်၊ မြောက်ယမားဆည်တို့နှင့် ပတ်သက်သည့် မိုးရွာသွန်းမှုနှင့် ရေစီးဝင်မှုတွေကို ပုံများနှင့်တကွ ရှင်းလင်းဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ပြီး၊ မိုးနည်းခဲ့သည့်အတွက် ဆိုးကျိုးအများစုကို မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း မိုးနည်းသည့်ဒေသများမှ ခံစားခဲ့ရပြီး၊ ကောင်းကျိုးများကို ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ်များတွင် ရေကြီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ မိုးရွာသွန်းမှုနှင့် မိုးရွာရက်များတစ်ဖြည်းဖြည်းလျော့နည်း လာသည့်အတွက်ကြောင့် နှစ်စဉ် ရွာသွန်းမြဲမိုးရေချိန်ကိုပြည့်မှီအောင် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းဒေသတွင် မရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ဖျာပုံနှင့် ဒေးဒရဲစသည့်ဒေသများတွင် သဲသောင်များဖြစ်ထွန်းလာသည့်အတွက်ကြောင့် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ပြောင်းလဲလာသည့်ရာသီဥတုအပေါ်မူတည်၍ နည်းစနစ်များပြောင်းလဲ၍ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုရမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။

၁၂။ ဆက်လက်၍ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါ်ဖြူလဲ့လဲ့ထွန်းမှ “Experiences and Lessons Learnt 2014-2015 Northeast Monsoon Season in Myanmar” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် တင်ပြရာတွင် ပူပြင်းခြောက်သွေ့သည့် ကာလများတွင် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးကြောင်း၊ မှတ်တမ်းများအရ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလမှ ၂၀၁၅ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအထိ မီးလောင်ခြင်း (၈၇)ကြိမ်၊ ရေကြီးခြင်း (၃)ကြိမ်၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း (၁၅)ကြိမ်နှင့်

မိုးကြိုးပစ်ခြင်း (၁၆)ကြိမ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ကြောင်း၊ ပြီးခဲ့သည့်ကာလအတွင်း လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်းနှင့် မိုးကြိုးပစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည့်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမှာ အများဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်ပါ၍ မိုးကြိုးအန္တရာယ်အတွက် လူထုအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုလုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ လူငယ်များကို ပြုစုပျိုးထောင်၍ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်းနှင့် နောင်တွင်လည်း မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနနှင့် မိမိတို့ဌာနတို့ပူးပေါင်း၍ ပိုမိုထိရောက်သော သတင်းအချက်အလက်များရရှိရန်နှင့် လူထုအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ပါသည်။

၁၃။ ထို့နောက် ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်မှ ကထိက ဦးရာဇာဟိန်းမှ “Current Policies on Climate Change for Agriculture and Role of Time Series Climatic Data for Climate Resilience Farming” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဆွေးနွေးတင်ပြရာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုတိုးတက်အောင်မြင်စေရန်အတွက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် မူဝါဒများ၊ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် မဟာဗျူဟာများအကြောင်း၊ ပြောင်းလဲလာသည့်ရာသီဥတုနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန်အတွက် သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုစနစ်များကို ပြောင်းလဲရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရာသီဥတုနှင့် ဆက်နွှယ်၍ စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ပိုမိုဖြစ်ထွန်းစေရန်အတွက် ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်နေသည့် နည်းပညာများအကြောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများကို လျော့ချရန်နှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန်အတွက် လယ်သမားများအား လက်တွေ့လုပ်ဆောင်မှုများနှင့် အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ မိုးလေဝသ အခြေအနေများကို အခြေခံ၍ သီးနှံများကို အာမခံပြုလုပ်ရကြောင်း၊ သီးနှံများအပေါ် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုများရှိသည့်အတွက် Crop Modeling များပြုလုပ်သည့်အခါ ရာသီဥတုမှတ်တမ်းများသည် အလွန်အရေးပါကြောင်း၊ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်၊ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် မိုးရေချိန်မှတ်တမ်းများကို အသုံးပြု၍ စပါး၊ မြေပဲနှင့် နှမ်းစသည့် သီးနှံများအတွက် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ပခုက္ကူမြို့အတွက် Crop Model သုတေသနပြုလုပ်၍ ရရှိခဲ့သည့်ရလဒ်များကို ပုံများနှင့်တကွ ရှင်းလင်းဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ပြီး မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ရရှိသည့်မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုမှတ်တမ်းများသည် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အလွန်အရေးပါကြောင်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။

၁၄။ ထို့နောက် တက်ရောက်လာသော ဌာနအသီးသီးမှ တင်ပြရှင်းလင်းချက်များကို မေးမြန်းဆွေးနွေးကြရာတွင် EECDI မှ ဒေါ်ခင်လေးဆွေမှ မြန်မာနိုင်ငံသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားသည့်နိုင်ငံဖြစ်သည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသပညာရှင်များ မွေးထုတ်ပေးနိုင်ရန် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ပညာရှင်များအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များကို လာရောက်ပို့ချစေချင်ကြောင်း ပြောကြားရာတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးထင်အောင်ရှိန်မှ ပြောကြားရာတွင် စိုက်ပျိုးရေး မိုးလေ

ဝသခန့်မှန်းချက်များ ထုတ်ပြန်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ Crop Calendar များရေးဆွဲရာတွင်လည်းကောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် လိုက်လျောညီထွေ စိုက်ပျိုးနိုင်ရန် စပါးအစားထိုးသီးနှံများကိုပါ ထည့်သွင်း ရေးဆွဲစေလိုကြောင်း၊ ထို့ပြင် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လက်ရှိလူအများသိလိုသောအချက်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ UV Index ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိုးလေဝသအနေဖြင့် ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက်နေသည်များကို သိရှိလိုကြောင်းမေးမြန်းခဲ့ရာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ ပြန်လည်ဖြေကြားရာတွင် UV Index ကို ၁၉၉၄ ခုနှစ်ကတည်းက ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသအဖွဲ့ချုပ် (WMO)နှင့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ချုပ် (WHO) တို့မှ UV Index တွက်ချက်မှုများနှင့် UV Index အနည်းအများအလိုက် သတိပြုရမည့်အချက်များကို ထုတ်ပြန် ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအခါ UV Index ကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏ websiteတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပြီး၊ နေ့စဉ် Update ပြုလုပ်ကာ ပြည်သူများကြည့်ရှုနိုင်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ်များတွင် UV Index တိုင်းတာသည့်စက်(၃)ခုဝယ်ယူရန်လျာထားပြီး၊ ထုတ်ပြန်ပေးနိုင်ရန် ကြိုးစားသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ရှင်းလင်းဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်(ရေဆင်း)မှ စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းအချက်အလက်များကို အခမဲ့ရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ သုတေ သနပြုလုပ်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိုးလေဝသဌာနအနေဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုကြောင်း ပြောကြားရာ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ မှတ်တမ်းအချက်အလက်များကို ရောင်းချရာတွင် သုတေသနပြုလိုသူ ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားများအတွက် အထူးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချပေးလျက်ရှိကြောင်း၊ ဝန်ကြီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်သာ အခမဲ့ပေးနိုင်ပါကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်မှ ဆက်လက်မေးမြန်းရာတွင် မြစ်ရေခန့်မှန်းချက်များကို ထုတ်ပြန်ရာတွင် Sea Water Intrusion Level ကို ပါထုတ်ပြန်ပေးစေလိုကြောင်း၊ ဒီရေအတက်အကျဖြင့်နှိုင်းယှဉ်၍ မြစ်ရေခန့်မှန်းချက်များ ထုတ်ပြန်ခြင်းကို လည်းသိရှိလိုကြောင်း၊ ထို့ပြင် သံလွင်မြစ်ရေနှင့်ပတ်သက်၍ ခန့်မှန်းချက်များကိုလည်း ထုတ်ပြန်ပေးစေ လိုကြောင်း၊ ယခုအခါ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဌာနတွင် ပြောင်းလဲလာသော ရာသီဥတုနှင့်အညီ Agriculture Sector Projection ပြုလုပ်လျက်ရှိကြောင်း၊ Crops Production ပြောင်းလဲခြင်းအတွက် Up Land Crops များ စိုက်ပျိုး နိုင်ရေးအတွက် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များသည် အလွန်အရေးကြီးပါကြောင်း၊ ရာသီဥတုဆိုင်ရာ မိုးလေဝသစခန်းများကို ပိုမိုတိုးချဲ့သင့်ပါကြောင်း၊ ထိုသို့ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်မှုများကိုလည်း သိရှိလိုပါကြောင်းပြောကြားရာတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ ယခုကဲ့သို့သော ဆွေးနွေးမေးမြန်းမှုများအတွက် ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း၊ ဒီရေအတက်အကျအခြေအနေများကို မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်မှသာ ထုတ်ပြန်ပေးကြောင်း၊ သံလွင်မြစ်အတွက် မြစ်ရေခန့်မှန်းရေးတိုင်းတာသည့်စခန်းမှာ ဘားအံစခန်း တစ်ခုတည်းသာရှိကြောင်း၊ နောင်တွင် စခန်းများတိုးချဲ့ရန် ကြိုးစားသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားခဲ့ပြီး၊ ဇလဗေဒဌာနခွဲမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါ်ဌေးဌေးသန်းမှ သံလွင်မြစ်အတွက် မြစ်ရေအခြေအနေ တိုင်းတာ ရာတွင် ယခင်က Manual ဖြင့်သာ တိုင်းတာလျက်ရှိပြီး၊ ယခုအခါ Auto Sensor (၆)ခုဖြင့် တိုင်းတာရန်

တပ်ဆင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ဆက်လက်၍ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ ယခုအခါ ကမ္ဘာကြီးပူဇွန်းလာမှုကြောင့် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်များ မြင့်တက်လျက်ရှိကြောင်း၊ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှ စတင်၍ မိုးလေဝသဌာနခွဲ လက်အောက်တွင် ရေဒါနှင့် အဏ္ဏဝါဌာနစုကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြောင်း၊ ယခုအချိန်တွင် ကမ်းရိုးတန်း တစ်လျှောက်၌ ပင်လယ်ရေအခြေအနေနှင့်ပတ်သက်၍ တိုင်းတာသည့်စခန်းမရှိသည့်အတွက် ပင်လယ် ရေမြင့်တက်လာမှုကို တိုင်းတာ၍မရပါကြောင်း၊ နောင်တွင် Sea Level Tide gauge များထား၍ တိုင်းတာနိုင်ရန် ကြိုးစားသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကမ်းရိုးတန်းများတွင် ဒီရေတောများ ပိုမိုပြုန်းတီးလာမှု ကြောင့် Sea Level များမြင့်တက်၍ တိုးဝင်လာမှု ပိုမိုခံစားရကြောင်း၊ မိုး/ဇလ အနေဖြင့် Sea Level မြင့်တက်လာမှုကို သုတေသနပြုလုပ်ရန်ရှိကြောင်း၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနအနေဖြင့် JICA၊ World Bank အကူအညီဖြင့် ကမ်းရိုးတန်းများတွင် Sea Level တိုင်းတာသည့်စခန်းများ ဖွင့်လှစ် ရန်စီစဉ်လျက်ရှိပါကြောင်း ပြောကြားသွားခဲ့ပါသည်။

၁၅။ ထို့နောက် နေ့လည်ပိုင်းအစီအစဉ်အဖြစ်၊ မိုးလေဝသဌာနခွဲမှ ဦးစီးအရာရှိ ဒေါက်တာမြင့်မြင့်အေး မှ “၂၀၁၅ခုနှစ်၊ မိုးရာသီကာလအတွက် ယေဘုယျခန့်မှန်းချက်” ခေါင်းစဉ်ဖြင့်ပြောကြားရာတွင် ယခုနှစ် မိုးရာသီကာလမှာ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မေလမှ အောက်တိုဘာလအထိ ဖြစ်ကြောင်း၊ ခန့်မှန်းချက်တွင် အနောက် တောင်မုတ်သုံလေဝင်ရောက်ခြင်း၊ ဆုတ်ခွာခြင်းအခြေအနေ၊ မိုးဦးကာလ၊ မိုးလယ်ကာလနှင့် မိုးနှောင်း ကာလ ခန့်မှန်းချက်တို့ ပါဝင်ကြောင်း ရှင်းပြခဲ့ပါသည်။ အနောက်တောင် မုတ်သုံလေသည် ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ ဇွန်လ၊ ပထမဆယ်ရက်ပတ်တွင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးသို့ ဝင်ရောက်ဖွယ်ရာရှိပြီး၊ စက်တင်ဘာလ တတိယ ဆယ်ရက်ပတ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးမှ ပြန်လည် ဆုတ်ခွာသွားဖွယ်ရာရှိကြောင်း၊ မိုးဦးကာလသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ အနောက်တောင်မုတ်သုံလေ စတင်ဝင်ရောက်သည့်နေ့မှ ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ကုန်အထိဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုနှစ်မိုးရာသီတွင် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာအတွင်း အယ်နီညိုဖြစ်ပေါ်မှုအခြေအနေနှင့် နောက်ခံအကြောင်းအရင်း အချက်အလက်များ၊ Analogue နည်းပညာများနှင့် အခြားသော မိုးလေဝသ ဌာနများမှ ထုတ်ပြန်ထားသော ရက်ရှည်ခန့်မှန်းချက်များကို အခြေခံပြီး ယခုနှစ် မိုးဦးကာလအတွက် မုတ်သုံလေဝင်ရောက်မှုအခြေအနေမှာ မြန်မာနိုင်ငံတောင်ပိုင်းဒေသများသို့ မေလ (၁၅-၂၀)ရက်အတွင်း၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများသို့ မေလ(၂၁-၂၆)ရက်အတွင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းဒေသများသို့ မေလ (၂၇-၃၁)ရက်အတွင်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းဒေသများသို့ ဇွန်လ(၁-၇)ရက်အတွင်း အနောက်တောင် မုတ်သုံလေဝင်ရောက်နိုင်ကြောင်း၊ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်တွင် လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်း (၂)ကြိမ်ဖြစ်ပေါ် နိုင်ပြီး၊ (၁)ကြိမ်တွင် ပိုမိုအားကောင်းလာကာ မုန်တိုင်းငယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ကြောင်း၊ ယင်းကာလ အတွင်း အနောက်တောင်မုတ်သုံလေသည် အားအသင့်အတင့် ရှိနိုင်ကြောင်း၊ မိုးရွာသွန်းမှုအခြေအနေမှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအောက်ပိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ချင်း ပြည်နယ်၊ ကယားပြည်နယ်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်တို့တွင် ရွာသွန်းမြဲအောက်လျော့ကာ၊ ကျန်တိုင်းဒေသကြီး နှင့် ပြည်နယ်တို့တွင် ရွာသွန်းမြဲခန့် ရွာနိုင်ကြောင်း၊ အနောက်တောင်မုတ်သုံလေ စတင်ဝင်ရောက်ချိန်တွင် နေရာကွက်ကျား ထစ်ချွန်းမိုးသက်လေပြင်းဖြစ်စဉ်များ ဖြစ်ပေါ်တတ်ကာ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးသို့ မုတ်သုံ

လေဝင်ရောက်ပြီး တစ်ပတ်ခန့်ကြာမြင့်ပြီးနောက် ထစ်ချုန်းမိုးသက်လေပြင်းဖြစ်စဉ်များ လျော့နည်းသွား တတ်ကြောင်း၊ မိုးရာသီကာလ (မေလမှ အောက်တိုဘာလ)အတွင်း ရွာသွန်းခဲ့သော ရွာသွန်းမြဲမိုးရေချိန် များကိုလည်း နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားကြောင်း၊ မိုးလယ်ကာလသည် ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ(၁)ရက်နေ့မှ ဩဂုတ်လကုန်ထိဖြစ်ပြီး၊ မိုးလယ်ကာလ ခန့်မှန်းချက်အနေဖြင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်အခြေအနေနှင့် မိုးရွာသွန်းမှုအခြေအနေများကို ခန့်မှန်းထားကြောင်း၊ မိုးနှောင်းကာလသည် ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ လ(၁)ရက်နေ့မှ အနောက်တောင်ပတ်သို့လေ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးမှ ပြန်လည်ဆုတ်ခွါသွားသည့်နေ့ အထိဖြစ်ပြီး၊ မိုးနှောင်းကာလခန့်မှန်းချက်အနေဖြင့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်အခြေအနေနှင့် မိုးရွာသွန်းမှု အခြေအနေများ၊ Weather Research and Forecasting (WRF) နှင့် Diana Model များ၊ အခြား သော မိုးလေဝသဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို အခြေခံပြီး (၁၀)ရက်ပတ်နှင့် လပတ်မိုးလေဝသခန့်မှန်း ချက်များကိုလည်း ထုတ်ပြန်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိုးလယ်ကာလနှင့် မိုးနှောင်းကာလအတွက်ခန့်မှန်း ချက်များကိုလည်း ဇွန်လ(၂၈)ရက်နေ့နှင့် ဩဂုတ်လ(၂၈)ရက်နေ့တို့တွင် Update ပြုလုပ်၍ အသေးစိတ် ပြန်လည် ထုတ်ပြန်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် မိုလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏ Website တွင် UV-Index, Metro Gram, Current Weather Condition များကို Website တွင် ဖော်ပြထားမှုများကိုလည်း တင်ပြဆွေးနွေးသွားခဲ့ပါကြောင်း၊ ယခုနှစ်တွင် အယ်နီညိုနှစ်ဖြစ်ပါက ဖြစ်ပေါ် တတ်သော ရာသီဥတုအခြေအနေများကို သိရှိလိုကြောင်းကို ဒေါက်တာခင်လေးဆွေ National Consultant (Environment)မှ မေးမြန်းမှုကို ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးကျော်လွင်ဦးမှ လက်ရှိအခြေအနေမှာ အယ်နီညိုနှစ်ဖြစ်သော်လည်း အကောင်းတွေသာဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ထူးခြားမှုများရှိပါကလည်း အချိန်နှင့် တစ်ပြေးညီ ပြန်လည်းထုတ်ပြန်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။ RIMES မှ Dr. Sirini မှ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ထားသော ခန့်မှန်းချက်မှာ သင့်လျော်ပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၁၆။ ဆက်လက်၍ ဇလဗေဒဌာနခွဲမှ ဦးစီးအရာရှိ ဦးဝင်းမော်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မိုးရာသီကာလ(မေလမှ အောက်တိုဘာလ)အထိ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကမြစ်ကြီး(၈)စင်းပေါ်ရှိ စခန်း(၃၀)အတွက် မြစ်ရေခန့်မှန်း ချက်ထုတ်ပြန်ရာတွင် Analouge Method ဖြင့်တွက်ချက်ထားသည့် ဦးစားပေးနှစ်များအရလည်းကောင်း၊ ၂၀၀၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၄ ခုနှစ်အထိမိုးဦးကာလ၊ မိုးလယ်ကာလနှင့် မိုးနှောင်းကာလများတွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် မြစ်ရေအခြေအနေများအရလည်းကောင်း၊ လက်ရှိဖြစ်ပေါ်နေသော မြစ်ရေအခြေအနေများအရလည်း ကောင်း၊ ယခုနှစ်အတွင်းဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ENSO ခန့်မှန်းချက်များအရလည်းကောင်း၊ မိုးလေဝသဌာနခွဲမှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွက် ထုတ်ပြန်သည့် ယေဘုယျမိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များကိုလည်းကောင်း အခြေခံ၍ ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ မိုးဦးကာလ(မေလနှင့်ဇွန်လ)ခန့်မှန်းချက်အနေဖြင့် မြစ်ရေများသည် လက်ရှိရေမှတ်များ အထက် မြင့်တက်နိုင်သော်လည်း သက်ဆိုင်ရာမြို့အသီးသီး၏ စိုးရိမ်ရေမှတ်များသို့ မရောက်ရှိနိုင် ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ မိုးလယ်ကာလ(ဇူလိုင်လမှ ဩဂုတ်လ)တွင် ချင်းတွင်းမြစ်ရေသည် ဟုမ္မလင်းမြို့၊ မော်လိုက်မြို့၊ ကလေးဝမြို့နှင့် မုံရွာမြို့တို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်စီ၊ ဧရာဝတီမြစ်ရေသည် ကသာမြို့၊ မန္တလေးမြို့၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ ပခုက္ကူမြို့၊ ညောင်ဦးမြို့၊ ဟင်္သာတမြို့နှင့် ဇလွန်မြို့တို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်စီ၊ ဒုဌာတီမြစ်ရေသည်

မြစ်ငယ်မြို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်၊ စစ်တောင်းမြစ်ရေသည် တောင်ငူမြို့နှင့် မဒေါက်မြို့တို့တွင် (၂)ကြိမ်ခန့်စီ၊ ရွှေကျင်မြစ်ရေသည် ရွှေကျင်မြို့တွင် (၂)ကြိမ်ခန့်၊ သံလွင်မြစ်ရေသည် ဘားအံမြို့တွင် (၂)ကြိမ်ခန့်၊ ပဲခူးမြစ်ရေသည် ပဲခူးမြို့တွင်(၁)ကြိမ်ခန့်၊ ငဝန်မြစ်ရေသည် ငါးသိုင်းချောင်းမြို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်နှင့် မိုးနှောင်းကာလ (စက်တင်ဘာလနှင့် အောက်တိုဘာလ)တွင် ချင်းတွင်းမြစ်ရေသည် မော်လိုက်မြို့၊ ကလေးဝမြို့နှင့် မုံရွာမြို့တို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်စီ၊ ဧရာဝတီမြစ်ရေသည် မန္တလေးမြို့၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ ညောင်ဦးမြို့၊ ဟင်္သာတမြို့နှင့် ဇလွန်မြို့တို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်စီ၊ ဒုဋ္ဌဝတီမြစ်ရေသည် မြစ်ငယ်မြို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်၊ စစ်တောင်းမြစ်ရေသည် တောင်ငူမြို့နှင့် မဒေါက်မြို့တို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်စီ၊ သံလွင်မြစ်ရေသည် ဘားအံမြို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်နှင့် ငဝန်မြစ်ရေသည် ငါးသိုင်းချောင်းမြို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့် ယင်းမြို့များ၏ စိုးရိမ်ရေမှတ်အသီးသီး အထက်သို့ ကျော်လွန်ရောက်ရှိနိုင်ပါကြောင်း ၂၀၁၅ခုနှစ် ယေဘုယျ မြစ်ရေခန့်မှန်းချက်များအား တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

၁၇။ ထို့နောက်တွင် မိုးလေဝသဌာနခွဲမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးလှထွန်းမှ မိုး/လေ Website တွင် မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် အခြားသောနိုင်ငံများရှိ မြို့ကြီးများ၏ မိုးလေဝသအခြေအနေခန့်မှန်းချက်များ၊ ရာသီဥတုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ကြည့်ရှုနိုင်သည့် WMO World Weather Information Services (WWIS) Website ကို Link ချိတ်ထားသည့်အတွက် ကြည့်ရှုနိုင်ပြီဖြစ်ပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၁၈။ ထို့နောက် RIMES မှပညာရှင် Ms. Ruby Rose မှ (၁၄)ကြိမ်မြောက် အမျိုးသားအဆင့် မုတ်သုံဖိုရမ်ကို ကျင်းပခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်သည့် ဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များ၊ ရာသီဥတုအချက်အလက်များ၊ ရက်တို/ရက်ရှည် ခန့်မှန်းချက်များကို အသုံးပြု၍ မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအသီးသီးအလိုက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုများအတွက် Working Group Discussion ပြုလုပ်၍ ပြန်လည်တင်ပြပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်၊ ရာသီဥတုအချက်အလက်များကို ထုတ်ပြန်ရာတွင် ပိုမိုထိရောက် အကျိုးရှိနိုင်ရေးအတွက် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ သုတေသနပြုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အသုံးချခြင်းတို့အတွက် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ ခွဲမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဖွဲ့(၁)တွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ ရေအရင်းအမြစ်အသုံးချရေးဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်မှူးများ၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဦးစီးဌာနတို့မှ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ မိုးလေဝသမှထုတ်ပြန်သော မိုးရာသီကာလ ယေဘုယျမိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒခန့်မှန်းချက်များကို အခြေခံ၍ မိမိတို့ဒေသ၊ ကဏ္ဍအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရမည့်အချက်များကို ဆွေးနွေးကြရမည်ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့(၂) အနေဖြင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ သုတေသနပြုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အသုံးချခြင်းအတွက် ဌာနများ ပူးပေါင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန် ဌာနအသီးသီးမှ ပါဝင်ဆွေးနွေးရမည်ဖြစ်သည်။

၁၉။ ထို့နောက် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့မှ ဌာနဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များမှ မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့များအလိုက် ဆွေးနွေးမှုများကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီး၊ ပထမနေ့ ဆွေးနွေးပွဲ ပြီးမြောက်ခဲ့ပါသည်။

၂၀။ ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ မေလ(၆)ရက်နေ့တွင် မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲ ဒုတိယနေ့အဖြစ် ဆက်လက်ကျင်းပရာ ပထမနေ့တွင် ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့၏ ဆွေးနွေးချက်များမှ ရလဒ်များကို ပြန်လည်ရှင်းလင်း ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး၊ အဖွဲ့(၁)မှ မိုးလေဝသမှထုတ်ပြန်သည့် မိုးကာလယေဘုယျခန့်မှန်းချက်များကို အခြေခံ၍ မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍအလိုက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများကို တင်ပြရာတွင် ၎င်းခန့်မှန်းချက်တွင် မုတ်သုံ ဝင်ရောက်နိုင်သည့် ရက်များကို ကြိုတင်သိရှိရသည့်အတွက် မိုးသီးနှံများအတွက် မြေယာများကို ကြိုတင် ပြင်ဆင်နိုင်ခြင်း၊ မိုးလယ်ကာလတွင် မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းမှုမှတစ်ဆင့် ရေကြီးမှုကြောင့် ဖြစ်ပွားနိုင်သော သီးနှံများပျက်စီးနိုင်ခြင်းမှ ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ခြင်း၊ မုတ်သုံဝင်ရက်ခန့်မှန်းချက်၊ မိုးအခြေအနေ ခန့်မှန်း ချက်များကို သိရှိရသည့်အတွက် ကြိုတင်သိုလှောင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း ပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း၊ ရွာသွန်းမြဲမိုးရေချိန် မှတ်တမ်းများအရ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများတွင် မုတ်သုံကာလ၌ မိုးရွာသွန်းမှုများသော် လည်း၊ မိုးလွန်ကာလများတွင် မိုးအလွန်နည်းတတ်သဖြင့် ရေလျှောင့်ဆည်များ တည်ဆောက်၍ စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်နိုင်ကြောင်း၊ မြစ်ဝှမ်းဒေသများတွင် သဲနုန်းများအနည်ထိုင်ခြင်းကို လျှော့ချခြင်း၊ သိုလှောင်ကန်များသို့ ရေစီးဝင်မှုများရရှိစေခြင်းနှင့် ဒီရေတောများကို ပြန်လည်စိုက်ပျိုးခြင်းများ ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် မုတ်သုံထွက်မည့်ရက်နှင့် အပူချိန်အခြေအနေများကို ကြိုတင်သိရှိနိုင် သည့်အတွက် သိုလှောင်ကန်များကို ဖွင့်ပေးခြင်း၊ စပါးရင့်မှည့်ချိန်တွင် လိုအပ်သည့် ရေပမာဏကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန်အတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခြင်း၊ မြစ်ရေခန့်မှန်းချက်အခြေအနေကို ကြိုတင်သိရှိနိုင်သည့် အတွက် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသများတွင် ရေတာတမံများ ပြုလုပ်ကာကွယ်နိုင်ခြင်းစသည့် အကျိုးကျေးဇူး များရရှိပါသည်။ ဆက်လက်၍ မိုးကြိုကာလ ခန့်မှန်းချက်တွင် လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်း (၂)ကြိမ် ဖြစ်ပေါ် နိုင်ပြီး၊ (၁)ကြိမ်တွင် ပိုမိုအားကောင်းလာကာ မုန်တိုင်းငယ် အဖြစ်ရောက်ရှိနိုင်ကြောင်း၊ မိုးလယ်ကာလ တွင် လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်း (၃)ကြိမ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး၊ (၂)ကြိမ်တွင် ပိုမိုအားကောင်းလာကာ မုန်တိုင်းငယ် အဖြစ် ရောက်ရှိနိုင်ကြောင်း၊ မြစ်ရေခန့်မှန်းချက်တွင်လည်း ဧရာဝတီမြစ်ရှိစခန်းများတွင် မြစ်ရေကြီးမှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်း၊ မိုးနှောင်းကာလတွင် လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်း(၂)ကြိမ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး၊ ပိုမိုအားကောင်း လာကာ မုန်တိုင်းငယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ကြောင်း၊ ၎င်းခန့်မှန်းချက်များကို အခြေခံ၍ အဆိုပါကာလ များတွင် အသက်အိုးအိမ်ဆုံးရှုံးမှု၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံ များဆုံးရှုံးမှုတို့ကို တွေ့ကြုံနိုင်ကြောင်း၊ ကောင်းကျိုးများအနေဖြင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးထွက်နှုန်းကို ကြိုတင်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာများ၊ ပြည်သူ့လူထု နားလည်လက်ခံနိုင်ရန် ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း၊ ရေရှားပါးမှုမှကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ခြင်း စသည်တို့ကိုပြုလုပ်နိုင်ခြင်း၊ ဆိုးကျိုးများကိုလျှော့ချရန် ပြည်သူ လူထုများ နားလည်သိရှိနိုင်ရန် သင်တန်းများ၊ ဆွေးနွေးပွဲများ၊ ကြိုတင်လေ့ကျင့်မှုများပြုလုပ်ခြင်း၊ မြန်မာ

ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ရေဒီယိုတို့မှ မိုးလေဝသဆိုင်ရာ ပညာပေးအစီအစဉ်များ ထုတ်လွှင့်ခြင်း၊ ဌာနများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဆက်သွယ်မှုများပြုလုပ်ခြင်း၊ မုန်တိုင်းဒဏ်ခံ အဆောက်အဦများ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ရေကာတာများအသစ် ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများ လိုအပ်သော အသုံးအဆောင်များ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားခြင်း၊ အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မိုးကြိုကာလအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းသည် မိုးလယ်နှင့် မိုးနှောင်းကာလများအတွက် အဆင်သင့်ဖြစ်စေကြောင်း၊ အမျိုးသားသဘာဝဘေးကြိုတင် ကာကွယ်ရေးကော်မတီသည် ဘေးအန္တရာယ် ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုများတွင် အဓိကဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းအောက်တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအလိုက် ခရိုင်အဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့် ဒေသဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုများရှိကြောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ပြီး၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒခန့်မှန်းချက်များ ထုတ်ပြန်ရာတွင် ပိုမိုထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် ၎င်းခန့်မှန်းချက်များ တိုးတက်လာစေရန် မိုဘိုင်းအသုံးပြု ဆက်သွယ်မှုများပြုလုပ်ခြင်း၊ ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် ပြည်သူများပိုမိုသိရှိ နားလည်စေရန် ဇာတ်လမ်းများဖြင့် ပြသခြင်း၊ မုတ်သုံဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲများကို ကျေးရွာများ၊ မြို့နယ်များတွင် ပြုလုပ်သင့်ကြောင်း ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ပါသည်။

၂၁။ ဆက်လက်၍ အဖွဲ့(၂)မှ မိမိတို့သက်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအလိုက် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ သုတေ သနပြု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ပြောကြားရာတွင် နှစ်ရှည်အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲခြင်း၊ နည်းဗျူဟာများရေးဆွဲခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ လူသားအရင်းအမြစ်များနှင့် ထောက်ပံ့ပစ္စည်းများ နည်းပါးခြင်း၊ အသုံးပြုသူများနှင့် ထောက်ပံ့ပေးသူများကြား ဆက်သွယ်မှုစနစ်များ အားနည်း ခြင်းကြောင့် နည်းစနစ်တကျဖြစ်ရန်လည်း လိုအပ်ကြောင်း၊ ထို့အပြင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအတွက် သုတေသနပြု ဆောင်ရွက်ရာတွင် မြန်မာ့ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အခြေအနေမှတ်တမ်းများ လိုအပ်ကြောင်း၊ လေတိုက်နှုန်းနှင့် လေထုဖိအားအခြေအနေမှတ်တမ်းများလည်း လိုအပ်ကြောင်း၊ ၎င်း မှတ်တမ်းများကို အလွယ်တကူနှင့် အခမဲ့ရရှိနိုင်ပါက ပိုမိုအဆင်ပြေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖြစ်နိုင်ပါက ဒေသ အလိုက် ဂြိုဟ်တုတိမ်ပုံများကို (၅)နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ်၊ ရာသီအလိုက် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အခြေအနေ၊ မိုးလေဝသဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ၊ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပေါ်နေသော လေထုဖိအား ပြောင်းလဲမှုများကို အသုံးပြုလိုပါကြောင်း ဆွေးနွေးပြောကြားသွားပါသည်။

၂၂။ ထို့နောက်ဆက်လက်၍ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းအချက်အလက်များသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ မည်သည့်ကဏ္ဍတွင်မှ အသုံးပြုလျက်မရှိကြောင်း၊ သုတေသနပြုတွက်ထုတ်ခြင်းနည်းပညာ ကို NAPAတွင် အသုံးပြုလျက်ရှိကြောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်(၇)ခုမှ မှတ်တမ်းများကို အသုံးပြု ကြောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ တွက်ချက်မှုများတွင် နည်းပညာများ လိုအပ်လျက်ရှိကြောင်း၊ Online မှ အခမဲ့ရယူနိုင်ပြီး၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ စခန်းများဖြစ်လျှင် ပိုမိုအကျိုး

ရှိနိုင်ပါကြောင်း၊ နေ့စဉ်အမြင့်ဆုံး/အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်၊ မိုးရေချိန်၊ (၁၀)နှစ် (၁)ကြိမ် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ တွက်ချက်မှုနည်းပညာများကို ပိုမိုစိတ်ဝင်စားပါကြောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သုတေသနပြုတွက်ချက်မှုများတွင် စခန်းများထပ်မံ တိုးမြှင့်စေလိုကြောင်း၊ စွမ်းရည်များ ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန် သင်တန်းများ၊ အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်စေလိုကြောင်း၊ ပိုမိုခိုင်မာသော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်သင့်ကြောင်းတို့ကို ပြောကြားတင်ပြခဲ့ပါသည်။

၂၃။ ထို့နောက် အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့မှ တင်ပြချက်များကို ပြန်လည်ဆွေးနွေးကြရာတွင် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါ်ခေါန်ရာမှ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကြောင့် အပူချိန်များတိုးလာကြောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ထုတ်ပြန်မှုအခြေအနေများကို သိရှိလိုကြောင်း၊ ၎င်းအချက်အလက်များသည် ရေအရင်းအမြစ်အသုံးချရေးအတွက် အသုံးပြုနိုင်ကြောင်း၊ ဒေသအလိုက် တစ်ရက်လျှင် မိုးရေချိန် မည်မျှတိုးလာနိုင်သည်ကိုလည်း သိရှိလိုကြောင်း၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏ မိုးရာသီကာလယေဘုယျ ခန့်မှန်းချက်တွင် မုတ်သုံဝင်ရောက်နိုင်သည့် ခန့်မှန်းချက်များကို ရရှိသည့်အတွက် လွန်စွာအသုံးဝင်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်းခွင်စတင်ရမည့်အချိန်ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားနိုင်ကြောင်း၊ မြစ်ရေအခြေအနေကိုလည်း ကြိုတင်သိရှိဆန်းစစ်နိုင်၍ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် များစွာ အသုံးဝင်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ ပြန်လည်ပြောကြားရာတွင် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ ထုတ်ပြန်မှုများကို ထောက်ပံ့ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ NAPA တွင် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သူ ဦးစိန်မော်ဦး၏ လေ့လာတွက်ချက်ခဲ့မှုများကို အသုံးပြုနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သုတေသနပြုတွက်ချက်မှုများအတွက် ကောင်းမွန်သော ကိရိယာများ၊ နည်းပညာများလိုအပ်ကြောင်း၊ သင်တန်းများ၊ ထောက်ပံ့ပစ္စည်းများရရှိပြီး၊ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် RIMES နှင့် UN အဖွဲ့အစည်းတို့မှ အကူအညီများ လိုအပ်ပါကြောင်း၊ ခန့်မှန်းချက်များ ပိုမိုမှန်ကန်လာစေရန်လည်း ဆက်လက်ကြိုးစားသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လေတိုက်နှုန်းမှတ်တမ်းများ မှာ Automatic Wind Sensor မရှိ၍ အနည်းငယ်ခက်ခဲပါကြောင်း၊ ယခုအခါ JICA နှင့် RIMES တို့၏အကူအညီဖြင့် AWOS (၄၇) လုံးတပ်ဆင်လျက်ရှိပါကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ နောင်တွင် လိုအပ်သည့်မှတ်တမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ရှင်းလင်းဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

၂၄။ ထို့နောက် RIMES မှ ပညာရှင် Dr. Govindarajalu Srinivasan မှ အလွန်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ ရာသီဥတုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် UNESCAP ဖြင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ Global Climate Model ကို အသုံးပြုနိုင်ရန် Data မှန်ကန်မှုသည်အရေးကြီးကြောင်း၊ ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သုတေသနပြုမှုများအတွက် အချိန်များစွာလိုကြောင်း၊ နည်းပညာများ၊ မှတ်တမ်းအချက်အလက်များ၊ အချိန်များပိုမိုလိုအပ်ပါကြောင်း၊ မှတ်တမ်းအချက်

အလက်များ သိမ်းဆည်းရန် UNESCAP ဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သုတေသနပြုခြင်းအတွက် နှစ် (၃၀)၊ နှစ် (၅၀)၊ နှစ် (၈၀) ကာလကွာခြားမှုကြောင့် ရလဒ်လည်းကွာခြားနိုင်ကြောင်းတို့ကို ဆွေးနွေးပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၂၅။ ဆက်လက်၍ RIMES မှ ပညာရှင် Ms. Ruby Rose မှ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်ပေးသော ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များကို စောင့်ကြည့်ရန်လိုကြောင်း၊ ထို့နောက် လပတ်/ဆယ်ရက်ပတ်ခန့်မှန်းချက်များကိုလည်း အမြဲမပြတ် စောင့်ကြည့်ရန်လိုကြောင်း၊ သဘာဝဘေးများ အတွက် ကြိုတင်ကာကွယ်ရာတွင် ခန့်မှန်းချက်များ အရေးကြီးသကဲ့သို့ ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပေးပို့ နိုင်ရန် တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနသည်လည်း အရေးကြီး ကြောင်း၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနသည် ခန့်မှန်းချက်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ မြို့နယ်အဆင့်အထိ ရောက်ရှိရန် အဆင့်ဆင့်ပေးပို့သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရရှိလာသည့် ခန့်မှန်းချက်များကို အခြေခံ၍ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများတွင် ရေအရင်းအမြစ်များရရှိအောင် ဆောင်ရွက်သွားရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာ့ကမ်းရိုးတန်းဒေသများသည် မုတ်သုံကာလတွင် မိုးရေချိန်များစွာရရှိသဖြင့် ထိုရေများ ပြုန်းတီးမှုမရှိဘဲ သိုလှောင်ထားနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊ နှစ်စဉ်ရာသီအလိုက် အချက်အလက် များကို အခြေခံ၍ အနောက်တောင်မုတ်သုံလေ ပြောင်းလဲလာမှုကို သိရှိနိုင်ကြောင်း၊ ၎င်းအချက်များကို ကြည့်ခြင်းဖြင့် မိုးရေချိန် လျော့နည်းလာသည်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း၊ အချိန်တိုအတွင်း မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းမှုများ ပိုမိုတွေ့ရှိလာရသော်လည်း မိုးရွာရက်များ လျော့နည်းလာကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကို ပိုမိုသိရှိနိုင်ရန် နှစ်ရှည်ရာသီဥတု အခြေအနေများကို ကြည့်ရှုရမည်ဖြစ်ကြောင်းတို့ကို နွေးပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၂၆။ ဆက်လက်၍ EECDI မှ ဒေါ်ခင်လေးဆွေမှ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများတွင် မိုးလေဝသ အသုံး အနှုန်းများသည် အလွန်အရေးကြီးကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးသူတောင်သူများ သိရှိနားလည်နိုင်ရန် ရှင်းလင်း ဖော်ပြပေးစေလိုကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၂၇။ ထို့နောက် DRR Working Group မှ ခန့်မှန်းချက်များ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းအတွက် မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာနမှ မှတ်တမ်းအချက်အလက်များ အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးစေလိုကြောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းကို သိရှိ ရန်အနည်းဆုံး နှစ်(၃၀)မှတ်တမ်းများ ရရှိမှသာ အဆင်ပြေနိုင်ကြောင်း၊ နောင်တွင် မှတ်တမ်းများ အခမဲ့ရရှိ ပါက ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သုတေသနပြုမှုများကို ပိုမိုလုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြော ကြားရာတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ မှတ်တမ်းအချက်အလက်များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန် ခွင့်ပြုချက်လို ကြောင်း၊ ဌာနအနေဖြင့် သုတေသနပြုကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများကို အထူးစျေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချပေး လျက်ရှိကြောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်အညီ လိုက်လျောညီထွေပြုမူခြင်းသည်လည်း အလွန်အရေး

ကြီးကြောင်း၊ ၎င်းကို ကဏ္ဍအသီးသီးမှလည်း ပါဝင်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပံ့ပိုးပေးသွား မည်ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်းကို ပြန်လည်အသုံးပြုရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့်ပတ်သက်သည့်စာတမ်း များ အနည်းငယ်သာရှိကြောင်း၊ သုတေသနပြုနိုင်ပါက ပိုမိုကောင်းမွန်ကြောင်း၊ မှတ်တမ်းအသုံးပြုသူများ လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ မှတ်တမ်းများရရှိနိုင်ရေးအတွက် World Bank နှင့် ဆွေးနွေး၍ ဆက်လက်ကြိုးစား သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည် ဖြေကြားခဲ့ပါသည်။

၂၈။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးထင်အောင်ရှိန်မှ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သင်တန်းများ (သို့မဟုတ်) မုတ်သုံ၊ လိုက်လျောညီထွေပြုမူခြင်း၊ လျှော့ချခြင်း စသည့် သင်တန်းများ ပို့ချပေးစေလိုကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

၂၉။ ထို့နောက်တွင် မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသဌာနခွဲမှ တိုင်းထွာရေး- ၃ ဒေါ်ရွှေရည်နွယ်မှ “Forecast Application for Risk Management System (FARM) School: Experiences in Nyaung Oo and Monywa” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် တင်ပြခဲ့ရာ Project Background အနေဖြင့် ဤ FARM School သင်တန်းသည် STRENGTHENING OF MYANMAR’S MULTI-HAZARD EARLY WARNING SYSTEM Project ကြီး ၏ Project ခွဲလေးတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း၊ Project ကာလမှာ ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လမှ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ အထိဖြစ်ပြီး ယခုအခါ ထပ်မံတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ Focal Point အနေဖြင့် DMH နှင့် DOA တို့မှဆောင်ရွက်ပြီး၊ Facilitator အနေဖြင့် RIMES မှတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ကာ၊ Supporter အနေဖြင့် UNESCAP မှ ထောက်ပံ့ပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ Pilot Areas (၂)ခုအနေဖြင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ညောင်ဦးမြို့နယ်၊ တောင်ဇင်းကျေးရွာနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး(အထက်ပိုင်း)၊ မုံရွာမြို့နယ်၊ လယ်ဇင်းကျေးရွာတို့ကို ရွေးချယ်ထားကြောင်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ရာသီဥတုနှင့်ဆက်စပ်သည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်သည့် မိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်မှုများလာခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးလိုအပ်ချက်များ မြင့်မားလာခြင်း၊ စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်များ တိုးတက်ထုတ်လုပ်ရန် လိုအပ်လာခြင်း စသည်တို့ကြောင့် မိုးလေ ဝသကြိုတင်ခန့်မှန်းချက်များကို အကျိုးရှိစွာအသုံးပြုနိုင်ရန် အရေးကြီးကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတု ခန့်မှန်းချက်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသ ခန့်မှန်း ချက်များကို ထုတ်ပြန်ပေးလျှက်ရှိကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ဤသင်တန်းကျောင်းသည် လယ်သမား များအား သင်တန်းဆရာများ၊ သုတေသနပြုသူများ၊ စီမံကိန်းဆောင်ရွက်သူများ ဖြစ်လာစေ၍ ရာသီဥတု သတင်းအချက်အလက်များကို အသုံးပြုကာ ၎င်းတို့၏လယ်ယာလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေပြီး သဘာဝအရင်းအမြစ်များအား ထိရောက်စွာအသုံးပြုနိုင်စေရန်နှင့် စီးပွားရေးအကျိုးအမြတ်များ အမြင့်မား ဆုံးရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း၊ ဤသင်တန်းသည် လက်တွေ့ကို အထူးပြုသော၊ လက်တွေ့ကွင်းဆင်း လေ့လာမှုများပါဝင်သော လေ့လာမှုသင်ကြားရေးကို အခြေခံသည့် သင်တန်းဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း တင်ပြ ခဲ့ပါသည်။ ဤသင်တန်းကျောင်းကို ၂၀၁၃ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းရေးဆွဲရေး အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲမှ စတင်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ပြီး သင်ရိုးညွှန်းတမ်း (၁၄)ခုပါဝင်ကြောင်း၊ အမျိုးသားအဆင့်

သင်တန်းဆရာများအဖြစ် သင်တန်းပေးခြင်းကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၃)ရက်နေ့မှ (၂၆)ရက်နေ့ထိ နေပြည်တော် “မြတ်နန်းယုံ” ဟိုတယ်တွင် ကျင်းပခဲ့ပြီး၊ ဒေသဆိုင်ရာအဆင့် သင်တန်းပေးခြင်းကို ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁၃)ရက်နေ့မှ (၁၇)ရက်နေ့အထိ ညောင်ဦးမြို့၌လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၂၀)ရက်နေ့မှ (၂၄)ရက်နေ့အထိ မုံရွာမြို့၌လည်းကောင်း ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ယခုအခါ Pilot Area (၂)ခုဖြစ်သော ညောင်ဦးမြို့၊ တောင်ဇင်းကျေးရွာရှိ လယ်သမားများထံသို့ ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ မတ်လ(၁၇)ရက်နေ့မှစတင်၍လည်းကောင်း၊ မုံရွာမြို့နယ်၊ လယ်ဇင်းကျေးရွာများရှိ လယ်သမားများထံသို့ ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ မတ်လ (၁၉)ရက်နေ့မှစတင်၍လည်းကောင်း တစ်ပတ်လျှင် (၁)ရက်၊ (၁)ရက်လျှင် (၃)နာရီခန့်ဖြင့် (၁၂)ပတ်ကြာ သင်တန်းပို့ချပေးနေပြီဖြစ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ရရှိလာသောအကျိုးကျေးဇူးများအနေဖြင့် လယ်သမားများသည် မိမိတို့၏လုပ်ငန်းခွင်တွင် ရာသီဥတုနှင့်ပတ်သက်သော အသိပညာဗဟုသုတများ ရရှိလာစေခြင်း၊ အစွန်းရောက် ရာသီဥတုဖြစ်စဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဆိုးကျိုးများကိုလျော့ချလာနိုင်စေမည့် အခွင့်အလမ်းများရရှိလာခြင်း၊ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုသတင်းအချက်အလက်များ၊ ခန့်မှန်းချက်များ၊ ကိရိယာများ၊ မိုးလေဝသ အသုံးအနှုန်းများနှင့် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်လာစေခြင်း၊ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ရိုးရှင်းသော ကိရိယာများ တီထွင်သုံးစွဲတတ်စေခြင်းနှင့် စံကိရိယာများနှင့် စံကိုက်ညီတတ်လာစေခြင်း၊ ရောဂါနှင့်ပိုးမွှား များပြားလာမှုကို အားပေးသော ရာသီဥတုအခြေအနေကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာတတ်စေခြင်း၊ မြေကြီးတွင်းရှိရေပမာဏနှင့် အပင်ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှုတို့၏ ဆက်စပ်ပုံကို လေ့လာနိုင်ခြင်း၊ မိုးရေကိုအဓိကထား သုံးစွဲပြီး ရေသွင်းစိုက်ပျိုးမှု အနည်းဆုံးဖြစ်မည့်သီးနှံကို ရွေးချယ်တတ်စေခြင်း စသည့်အကျိုးကျေးဇူးများလည်း ရရှိကြောင်းတင်ပြခဲ့ပါသည်။ အနှစ်ချုပ်အားဖြင့် ဤ FARM School သင်တန်းကျောင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပထမဆုံးကျင်းပသော မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုခန့်မှန်းချက်များကို လေ့လာအသုံးချသည့် သင်တန်းကျောင်းဖြစ်ပါသည်။ လယ်သမားများသည် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်သော ခန့်မှန်းချက်များ၊ သတိပေးချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာဗဟုသုတ များစွာရရှိပြီး ၎င်းတို့ဒေသတွင် ရင်ဆိုင်ရမည့် အစွန်းရောက်ရာသီဥတုဖြစ်စဉ်များနှင့် မိုးလေဝသ သတင်းအချက်အလက်များ၏ အရေးပါပုံကို သိရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် လယ်သမားများသည် ရာသီဥတုအချက်အလက်များအပေါ်အခြေခံ၍ မြေကြီးတွင်းရှိရေပမာဏကို ကောင်းစွာ တွက်ထုတ်တတ်ပြီး အသုံးချတတ်စေမည် ဖြစ်ကြောင်းတင်ပြခဲ့ပါသည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် လယ်သမားများထံမှ တုံ့ပြန်ချက်၊ ဆွေးနွေးချက်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ထည့်သွင်းတင်ပြခဲ့ပါသည်။

- လယ်သမားများသည် ၎င်းတို့ဒေသတွင် ယခင်နှစ်က မိုးနည်း၍ သီးနှံများပျက်စီးကာ အထွက်နှုန်းလျော့ခဲ့၍ ယခုနှစ် မေလ ပထမပတ်တွင် မိုးရွာမရွာသိလိုကြောင်း၊
- ၎င်းတို့၏လယ်ယာများတွင် မိုးလေဝသတိုင်းကိရိယာများ ထားရှိလိုကြောင်း၊ ရာသီဥတု အချက်အလက်များကို ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်လိုကြောင်း၊
- လေနှိကြမ်းများတိုက်ခတ်ခြင်းနှင့် မိုးရွာသွန်းမှုများ၏ ဆက်စပ်မှုကို သိလိုပါကြောင်းနှင့် မည်သည့်သီးနှံများကို မည်သည့်ပုံစံများဖြင့် စိုက်ပျိုးလျှင် ၎င်းတို့ဒေသနှင့် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်မည်ကို သိရှိလိုကြောင်း၊

- အထွက်နှုန်းကောင်းသည့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လိုချင်ကြောင်းနှင့် မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း၊ မည်သည့်ဌာနမှ ထုတ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းမေးမြန်းခြင်း၊
- နှစ်ရှည်ပင်များဖြစ်သည့် သနပ်ခါးပင်စိုက်ပျိုးလိုကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့ဒေသတွင် စိုက်ပျိုးရန် သင့်တော်မတော် မေးမြန်းခြင်း၊
- ၎င်းတို့၏ဒေသများတွင် မုတ်သုံအဝင်နှင့် အထွက်များတွင်သာ မိုးရွာပြီး မိုးကောင်းသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟု မေးမြန်းခြင်း၊
- ထိုဒေသများမှ လယ်သမားများသည် မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန် သောခန့်မှန်းချက်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များ၊ Farmer Channel မှ ထုတ်လွှင့်သော စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသသတင်းများကို မရရှိကြောင်း၊
- ဤသင်တန်းမကျင်းပမီက မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတု၏ သဘောတရားများကို ကောင်းစွာ နားမလည်ကြောင်း၊
- ၎င်းတို့သည် မိရိုးဖလာမိုးလေဝသခန့်မှန်းနည်းများဖြင့်သာ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ခေတ်မီသော မိုးလေဝသခန့်မှန်းနည်းများကို သိလိုပါကြောင်း၊
- မိုးရွာသွန်းမည့်အချိန်၊ ပြင်းအားနှင့် ပျံ့ပျံ့နှံ့ရွာသွန်းခြင်းတို့၏ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးများကို သိလိုကြောင်း၊
- ဤ FARM School သင်တန်းကျောင်းဖွင့်လှစ်ခြင်းဖြင့် မိုးလေဝသခန့်မှန်းရေးမှူးများနှင့် ယခုကဲ့သို့ ရင်းရင်းနှီးနှီး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရသည်ကို ကျေနပ်အားရပြီး ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်းနှင့် ကြိုဆိုပါကြောင်းဖြင့် ဆွေးနွေးသွားခဲ့ပါသည်။

၃၀။ ထို့နောက် RIMES မှ ပညာရှင် Dr. Govindarajalu Srinivasan မှ Specialized Expert System for Agro-Meteorological Early Warning (SESAME) အကြောင်း ဆွေးနွေးပြောကြားခဲ့ရာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရာသီအလိုက်၊ နှစ်အလိုက်၊ ဆယ်စုနှစ်အလိုက်စသည်ဖြင့် ပြောင်းလဲမှုများအကြောင်း၊ မိုးရွာသွန်းမှုအခြေအနေပေါ်မူတည်၍ သီးနှံများစိုက်ပျိုးနိုင်မှုအခြေအနေများ၊ စိုက်ပျိုးနိုင်သည့်အကြိမ်အရေအတွက်များအကြောင်း၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတို့ ပူးပေါင်းလျက် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမိုးနည်းဒေသတွင် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှ မြို့နယ်အဆင့်အထိ တောင်သူလယ်သမားများအတွက် အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း၊ Risk Management practice နှင့် ပတ်သက်ပြီး အချိန်မီ လိုအပ်ချက်များပြင်ဆင်နိုင်ရေး၊ မိုးရေလုံလောက်မှု ရရှိနိုင်ရန်အတွက် အကြိမ်ဖန်များစွာ ထွန်ယက်ပေးရေး၊ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးပြီးချိန် မိုးလွန်ကာလတွင် ကျန်ရှိနေသည့် ရေခိုးရေငွေနှင့် ထွန်ယက်မှုပြုလုပ်ရန်မလုံလောက်ခြင်း၊ Agro-Advisory System နှင့်ပတ်သက်သည့်အကြောင်းနှင့် ၎င်းစနစ်တွင် ရရှိနိုင်သော အချက်အလက်များကို ရှင်းလင်းဆွေးနွေးသွားပါသည်။

၃၁။ ထို့နောက် နေ့လည်ပိုင်းအစီအစဉ်အနေဖြင့် မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ မြေငလျင်ဌာနခွဲမှ ဒုတိယဦးစီးမှ ဦးဖြိုးမောင်မောင်မှ “Customized ShakeCast for Myanmar: Dissemination System” နှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းတင်ပြရာတွင် နေပြည်တော်ရှိ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ မြေငလျင်ဌာနခွဲတွင် စမ်းသပ်အသုံးပြုနေသော Shakecast System သည် မြေငလျင်လှုပ်ရှားပြီးသည်နှင့် တပြိုင်နက် မြေငလျင်သတင်းအချက်အလက်နှင့် အခြားထည့်သွင်း ထားသော (လူဦးရေ အဆောက်အဦ)အစရှိသည်တို့ပေါ် မူတည်၍ Internet မှတစ်ဆင့် သတ်မှတ် ထားသည့် User များထံသို့ Email မှ ချက်ချင်းပေးပို့နိုင်သည့် စနစ်ဖြစ်သည်။ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ စမ်းသပ်အသုံးပြုနေသည့် ထို Shakecast စနစ်ကို (၂၀၁၃)ခုနှစ်တွင် စတင်ခဲ့ပြီး၊ (၂၀၁၄)ခုနှစ်များတွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိမြို့ကြီး (၄၇)မြို့၏ အကြမ်းဖျဉ်း လူဦးရေစာရင်း၊ UNHabitat မှ ကောက်ခံထားသော ပဲခူးမြို့၊ တောင်ငူမြို့၊ စစ်ကိုင်းမြို့များ၏ အဆောက်အဦ (၃၃၆၃) လုံး၏ တည်နေရာစာရင်းများ အစရှိသည်တို့ ထည့်သွင်းထားရှိခဲ့သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ USGS မှ အသုံးပြုနေသည့် ShakeMap ပေါ်မူတည်၍ အသုံးပြုနေသော အဆိုပါ Shakecast ကို မြန်မာ နိုင်ငံ၏ မြေငလျင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ပါးရေးအတွက် GAD, RRD, Myanmar RedCross နှင့် အခြားသောသဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နေသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုရန်ရည်ရွယ်ထားပါသည်။ ထို Shakecast စနစ်ကို မြေငလျင် ဌာနခွဲမှ ဆက်လက် တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့ပါ သည်။

၃၂။ ထို့နောက် မြေငလျင်ဌာနခွဲမှ ဦးစီးအရာရှိ ဒေါ်ပပထွန်းမှ “Enhancing Coastal Hazard Early Warning and Response; Tools and Institutional Strengthening, “Experiences and Lessons Learnt from Aung Hlaining” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့တင်ပြဆွေးနွေး ရာတွင် ယခုစီမံကိန်းကို ၂၀၁၂-၂၀၁၄ခုနှစ် အတွင်းတွင် DMH, GAD, RRD, Myanmar National Hydrographic Center, Myanmar Survey Department တို့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် Tsunami Risk Assessment နှင့်ပတ်သက်၍ ဆောင်ရွက် နိုင်မည့်နည်းလမ်းများ၊ အခြား Technical Agency များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရရှိလာသော ဘေးအန္တရာယ်ပေါ်မူတည်၍ ဆူနာမီသတင်း ဖြန့်ဖြူးပေးခြင်း ၊ဘေးလွတ်ရာသို့သွားခြင်း စသည့်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ယခုစီမံကိန်းတွင် INSPIRE ESCAPE Software ကို အသုံးပြု၍ အောင်လှိုင်ကျေးရွာ အတွက် Tsunami Inundation Map, Tsunami Loss Estimation and Risk Profile Evacuation Zoning Map, Time Requires for Evacuation Shelter Capacity Assessment စသည့်မြေပုံ များရရှိလာကြောင်း ၊ ထိုကဲ့သို့ ရရှိလာသော မြေပုံများကို အသုံးပြု၍ အောင်လှိုင်ကျေးရွာ တွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ (၂၆)ရက်နေ့တွင် Community Drill ပြုလုပ်ခဲ့ပါကြောင်း ၊ Drill ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်

ရရှိလာသော အတွေ့အကြုံ၊ ပညာရပ်များကို နမူနာယူ၍ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ပေါ်လာပါက မည်ကဲ့သို့ ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရမည် စသည့်အချက်များကိုလည်းကောင်း တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

၃၃။ ထို့နောက် မြေငလျင်ဌာနခွဲမှ ဒုတိယဦးစီးမှူး ဦးဖြိုးမောင်မောင်မှ National Earthquake Data Center (NEDC), Earthquake News and Tsunami Warning SOP Drill နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းတင်ပြရာတွင် နေပြည်တော်၊ မြေငလျင်ဌာနခွဲရှိ အမျိုးသားမြေငလျင်သတင်းအချက်အလက်ဌာနနှင့် ဆူနာမီသတိပေးချက် ထုတ်ပြန်ရေးဗဟိုဌာနတို့မှ သတ်မှတ်ထားရှိသည့် မြေငလျင်သတင်းနှင့် ဆူနာမီ သတိပေးချက်အတွက် စံထားလိုက်နာရမည့် ပုံစံအဆင့်ဆင့် (Standard Operating Procedure-SOP) ကို ထိုင်းနိုင်ငံအခြေစိုက်၊ RIMES နှင့် ပူးပေါင်း၍ မိမိတို့၏ SOP တွင် လိုအပ်ချက်များ ရှိ/မရှိကို ဌာနတွင်း စမ်းသပ်ထုတ်ပြန် လေ့ကျင့်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ထိုသို့လေ့ကျင့်ရာတွင် မြေငလျင်သတင်း (Earthquake News)အတွက် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၁)ရက်နေ့ ဖြစ်ပွားခဲ့သော သပိတ်ကျင်း မြေငလျင်နှင့် ၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၂)ရက်နေ့ ဖြစ်ပွားခဲ့သော နီကိုဘာကျွန်းအနီး မြေငလျင်တို့ကို Tsunami Warning အတွက် ရွေးချယ်လေ့ကျင့်ခဲ့ကြကြောင်း၊ မြေငလျင်ဌာနခွဲ၏ တိုးတက်မှုအနေဖြင့် ယခင်က အသုံးပြုနေသော စက္ကူပေါ်တွင် အခြေခံတွက်ချက်သည့် Analog စနစ်မှ ကွန်ပျူတာပေါ် အခြေခံ၍ တွက်ချက်သော Digitize စနစ်များ အသုံးပြုလာနိုင်သည့်အတွက် မြေငလျင်သတင်း ထုတ်ပြန်ရာတွင် ပိုမိုလွယ်ကူ လျင်မြန်လာစေကြောင်း၊ လာမည့်နှစ်အတွင်း အမေရိကန်အခြေစိုက် USGS နှင့် မြေငလျင်တိုင်းစခန်းအသစ် (၅)စခန်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံအခြေစိုက် RIMESနှင့် မြေငလျင်တိုင်းစခန်းအသစ် (၈)စခန်း ထပ်မံတိုးချဲ့ တပ်ဆင်သွားမည်ဖြစ်ပြီး၊ လက်ရှိအသုံးပြုနေသော မြေငလျင်တိုင်းစခန်းများနှင့် ပူးပေါင်းနိုင်ရန် Integrate ပြုလုပ်သွားမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာနည်းတူ မြေငလျင်သတင်း အချက်အလက်များကို အင်တာနက်မှ အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ကြည့်ရှုနိုင်အောင်လည်း တိုးတက် လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ လက်အောက်ရှိ မြေငလျင် ဌာနခွဲအနေဖြင့် ခေတ်မီနည်းစနစ်များ အသုံးပြု၍ မြေငလျင်သတင်းနှင့် ဆူနာမီသတိပေးချက်များကို ပိုမို တိကျမှန်ကန် မြန်ဆန်တိုးတတ်အောင် ပြုလုပ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသွားပါသည်။

၃၄။ ထို့နောက် RIMES မှ Ms. Ruby Roseမှ မေလ(၅)ရက်နေ့နှင့် (၆)ရက်နေ့တို့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် (၁၄)ကြိမ်မြောက် မုတ်သုံဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲမှ ရရှိခဲ့သည့် အကြံပြုဆွေးနွေးချက်များကို ပြန်လည်တင်ပြ ရာတွင် သုတေသနလုပ်ငန်းများ၊ အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများတို့တွင် မိုးလေဝသမှတ်တမ်းအချက်အလက်များကို တက္ကသိုလ်များအပါအဝင် သက်ဆိုင်ဌာနများ အချင်းချင်း ခွဲဝေအသုံးပြုနိုင်ရေး၊ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်တိုင်းတာရေးစခန်းများကို ပိုမိုတိုးချဲ့နိုင်ရေး၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများအား မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်သော ခန့်မှန်းချက် များနှင့် သတိပေးချက်များ၏ အသုံးပြုပုံ၊ ထုတ်ပြန်ချက်အချိန်ကာလများကို နိုင်ငံတော်အဆင့်မှ မြို့နယ် အဆင့်အထိ အဆင့်ဆင့်သင်တန်းများပို့ချပေးနိုင်ရေး၊ မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာနမှ တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ရွာသွန်းသောမိုးရွာရက်နှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေများကို တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ အလိုက် ဂရပ်ပုံများဖြင့် ဖော်ပြပေးနိုင်ရေး၊ Climate Change Projection နှင့် ပတ်သက်သည့်

မှတ်တမ်းအချက်အလက်များ၊ အသုံးချနိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှုများ၊ လိုအပ်သည့် အချိန်ကာလသတ်မှတ်ချက်နှင့် အချက်အလက်များ လိုအပ်ပါကြောင်း၊ လယ်သမားများ အတွက် လေ့ကျင့်မှုများ၊ သိမြင်နာလည်မှုများ ဖြည့်ဆည်းပေးရေး၊ မိုးကြိုးပစ်ခြင်းနှင့် မုန်တိုင်းသတိပေး ချက်များကို ထုတ်ပြန်ချက်များအား အရည်အသွေး ပိုမိုမြှင့်တင်နိုင်ရေး၊ ဒေသခံအာဏာပိုင်များအပါအဝင် အဆင့်ဆင့်အား သတင်းအချက်အလက်များကို ဖြန့်ဝေပေးရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် ဆက်သွယ်ရေး ကိရိယာများ အသုံးပြုနိုင်ရေး၊ မုတ်သုံဖိုရမ်အား နိုင်ငံတော်အဆင့်နှင့် မလုံလောက်သောကြောင့် တိုင်း ဒေသကြီး/ပြည်နယ်မှသည် မြို့နယ်အဆင့်ဆင့်အထိ ကျင်းပသွားနိုင်ရန်လိုအပ်ပါကြောင်း၊ အနောက် တောင်မုတ်သုံရာသီတွင် မိုးရေလုံလောက်စွာ ရရှိရေးအတွက် မိုးရေသိုလှောင်သည့်စနစ်ကို နေရာဒေသ အသီးသီးတွင် တည်ထောင်နိုင်ရေး၊ အနောက်တောင်မုတ်သုံ ဆုတ်ခွာသည့်ရက်အား ဖော်ပြပေးနိုင်ရေး၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များအလိုက် အမြင့်ဆုံး အပူချိန်၊ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်များကို (၃)လမှ (၄)လ အထိဖော်ပြပေးနိုင်ရေး၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကမြစ်ကြီးများတွင် မြစ်ရေအမှတ်တိုင်းသည့် စခန်းများအား ယခုလက်ရှိ စခန်းများထက်ပိုမို၍ တိုးချဲ့နိုင်ရေး၊ ရေအသုံးချနိုင်ရေးအတွက် တောင်သူလယ်သမားနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနကြား စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်နိုင်ရေး၊ ရေအသုံးချနိုင်ရေးအတွက် ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာနမှ မြစ်ရေတိုင်းတာရေး မော်ဒယ်နှင့် မြစ်ရေခန့်မှန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေး၊ စိုက်ပျိုး ရေးအကြံပေး စနစ်အားဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် SMS စနစ်ဖြင့်လည်း ပေးပို့စေလိုကြောင်း၊ တောင်သူလယ်သမား များနားလည်စေနိုင်သော စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များကို မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာန Website နှင့် အခြားသောနည်းစနစ်များဖြင့် ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်ရေးအပြင် စိုက်ပျိုးရေးမိုးလေဝသ ပြက္ခဒိန်ကိုလည်း တောင်သူလယ်သမားများအတွက် ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရေး၊ မြေလျင်နှင့် ဆူနာမီဆိုင်ရာသတိ ပေးစနစ်များ ပိုမိုမြှင့်တင်နိုင်ရေးစသည့် သက်ဆိုင်ရာဌာနအသီးသီးမှ အကြံပြုဆွေးနွေးမှုများကို အကျဉ်း ချုပ်၍ ပြန်လည်တင်ပြခဲ့ပါသည်။

၃၅။ ဆက်လက်၍ ဆွေးနွေးပွဲ ပိတ်ပွဲအခမ်းအနားကို ဆက်လက်ကျင်းပခဲ့ရာ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာဟာရင်နိုင်တီယမ်းမှ အမှာစကားပြောကြားရာတွင် မုတ်သုံဖိုရမ်ဆွေးနွေးပွဲကို ကျင်းပလာခဲ့သည်မှာ (၁၄)ကြိမ်မြောက်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုဆွေးနွေးပွဲမှ ရရှိ ခဲ့သည့် အကြံပြုချက်၊ ဆွေးနွေးချက်များသည် အလွန်အသုံးဝင်ကြောင်း၊ ယခုအခါ မိုးလေဝသနှင့်ဇလ ဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတို့ပူးပေါင်း၍ ညောင်ဦးမြို့နှင့် မုံရွာမြို့တို့တွင် FARM School သင်တန်းများပြုလုပ်၍ တောင်သူလယ်သမားများနှင့် ထိတွေ့နိုင်သည့် အခွင့်အရေးများလည်း ရရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပညာပေးလုပ်ငန်းများလည်း ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခု ကဲ့သို့ပြုလုပ်နိုင်သည်မှာလည်း မုတ်သုံဖိုရမ်၏ အောင်မြင်မှုပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုမုတ်သုံဖိုရမ်တွင် သက်ဆိုင်ရာဌာန ကိုယ်စားလှယ်များမှ အကြံပြုဆွေးနွေးချက်များကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင် ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တက်ရောက်လာသော ဌာနဆိုင်ရာအသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ်များအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း၊ ယခု မုတ်သုံဖိုရမ်ကို အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ထိရောက်သော စီမံ

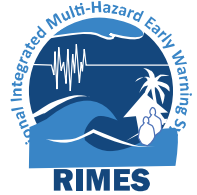
ဆောင်ရွက်မှုများပေးခဲ့သည့် RIMES အားလည်း အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ပြောကြားပြီး ဆွေးနွေးပွဲ အောင်မြင်စွာ ပြီးမြောက်ခဲ့ပါသည်။

ရရှိသောအကျိုးကျေးဇူးများ

၃၆။ (၁၄)ကြိမ်မြောက် မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပခဲ့ခြင်းကြောင့် သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း များမှာ သဘာဝဘေးကြိုတင်ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် တွေ့ကြုံရသော အခက်အခဲ များကို သိရှိခွင့်ရရှိပြီး၊ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် များစွာအထောက်အကူပြုခြင်း၊ အသုံးပြုသူများ၏ လိုအပ်ချက်များကို သိရှိနိုင်ခြင်း၊ ရာသီဥတုနှင့်ဆက်နွှယ်သည့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ကျန်းမာရေး စသည့် လူမှုစီးပွားရေးစနစ်အပေါ် မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဖြစ်စဉ်များကြောင့် သက်ရောက်နိုင်သည့် ဆိုးကျိုးများလျော့ချနိုင်ရေးကို ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ပူးပေါင်းဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခွင့်ရရှိခြင်းစသည့် အကျိုး ကျေးဇူးများ ရရှိခဲ့ပါသည်။

နိဂုံး

၃၇။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မေလ(၅)ရက်နေ့မှ (၆)ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည့် “ (၁၄)ကြိမ်မြောက် အမျိုးသား အဆင့် မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲ”ကို ကျင်းပနိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ပါက ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဌာန/ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ မိမိတို့ကဏ္ဍအလိုက် လစ်ဟာမှုမရှိစေရန်နှင့် စနစ်တကျစီမံဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် နည်းလမ်းကောင်းများအား ပိုမို၍ နှီးနှောဖလှယ်ခွင့်ရရှိခြင်း၊ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ထုတ်ပြန်သည့် ခန့်မှန်းချက်၊ သတိပေးချက်များကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ပြည်သူလူထု အလေးထားဂရုပြု လိုက်နာဆောင်ရွက် ခြင်းသည် ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအတွက် အရေးကြီးသောအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ကြောင်းနှင့် ပြည်သူလူထု အသိပညာတိုးပွားရေး နည်းလမ်းကောင်းများကို နှီးနှောဖလှယ်ခွင့်ရရှိခြင်း၊ တက်ရောက် လာသော ကိုယ်စားလှယ်များအနေဖြင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်သည့် အသိပညာဗဟုသုတ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုများကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သိရှိနားလည်နိုင်ခြင်း စသည့်အကျိုးကျေးဇူးများစွာရရှိသည့် ဆွေးနွေးပွဲ ဖြစ်ပါကြောင်း အစီရင်ခံ တင်ပြအပ်ပါသည်။

၂၀၁၅ခုနှစ် မေလ(၅)ရက်မှ(၆)ရက်နေ့အထိ နေပြည်တော်၊ Royal Ace Hotel တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သည့် (၁၄)ကြိမ်မြောက် မုတ်သုံဖိုရမ် ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဒေါက်တာဟာရင်နိုင်တီယမ်း ပြောကြားသည့် အဖွင့်မိန့်ခွန်း

၅-၅-၂၀၁၅ ၊ Royal ACE Hotel၊ နေပြည်တော်

ဒီကနေ့ ကျင်းပတဲ့ မုတ်သုံဖိုရမ် အခမ်းအနားကို ကြွရောက်လာတဲ့ RIMES မှ ပညာရှင်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာ အသီးသီးမှ ပညာရှင်များ နဲ့ ဖိတ်ကြားထားတဲ့ ဧည့်သည်တော်များ အားလုံး မင်္ဂလာပါလို့ ဦးစွာပထမ နှုတ်ခွန်းဆက်သလိုက်ပါတယ်။

ယနေ့ကျင်းပတဲ့ မုတ်သုံဖိုရမ်ကို ၂၀၀၇ ခုနှစ်ကစလို့ တစ်နှစ်ကို (၂)ကြိမ် ကျင်းပလာခဲ့တဲ့ ဒီကနေ့ (၁၄)ကြိမ် မြောက်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကနေ့ ကျင်းပမယ့် မုတ်သုံဖိုရမ်မှာ မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒဆိုင်ရာ ခန့်မှန်းသုံးသပ်ချက်တွေ၊ သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေး ဆောင်ရွက်ချက်များနဲ့ တောင်သူအကျိုးပြု ခန့်မှန်းချက် လုပ်ငန်းတွေမှာ RIMES အဖွဲ့၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာနနဲ့ မိုးဇလဌာနတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု လုပ်ငန်းတွေ ကိုလည်း တင်ပြဆွေးနွေးကြမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဤလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာမှာ ဦးဆောင်မှုပေးတဲ့ Regional Integrated Multi-hazard Early Warning System (RIMES) အဖွဲ့ရဲ့ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပေးမှုကို အထူးကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း နှင့် ရန်ပုံငွေအထောက်အပံ့ပေးတဲ့ UNESCAP ကိုလည်း လှိုက်လှဲစွာ ကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါတယ်။

မိုးဇလဌာနအနေနဲ့ ဌာနရဲ့ အဓိကလုပ်ငန်းတာဝန်ဖြစ်တဲ့ ခန့်မှန်းချက်၊ သတင်း၊ သတိပေးချက်များ အချိန်မီ ထုတ်ပြန်ပေးနိုင်အောင် စွမ်းဆောင်ရည်များ ပိုမိုရရှိ နိုင်ဖို့အတွက်

ကြိုးစား ဆောင်ရွက်နေတဲ့ အပြင် မိုးလေဝသ၊ ဇလဗေဒနဲ့ မြေငလျင်လုပ်ငန်းတွေမှာ ဒေသတွင်းနိုင်ငံများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနဲ့ အတူတူပါဝင်ပူးပေါင်း လျက်ရှိနေပါတယ်။ RIMES အဖွဲ့ အပြင် ADPC၊ JICA၊ World Bank စတဲ့ အဖွဲ့တွေနဲ့လည်း ခန့်မှန်းရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံချက်တွေ ဆောင်ရွက်နေ သည် နှင့်အမျှ မိုး/ဇလ ဌာနရဲ့ ဝန်ဆောင်မှုတွေ ပိုမိုတိုးတက်လာမယ်လို့လည်း ယုံကြည်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် မိုးလေဝသခန့်မှန်းရေးနှင့် မြေငလျင် တိုင်းတာရေးတို့ကို ခေတ်မီ စက်ကိရိယာများ၊ Computer Model များဖြင့် အချိန်နှင့်တပြေးညီ ထုတ်ပြန်နိုင်ရေး လိုအပ်ချက်များကို အကူအညီပေးခြင်း၊ ဇလဗေဒမြစ်ရေ ခန့်မှန်းရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကမြစ်ကြီးများဖြစ်သော ဧရာဝတီမြစ်၊ ချင်းတွင်းမြစ်၊ စစ်တောင်းမြစ်စသည့် မြစ်ကြီးများအတွက် အလိုအလျောက် မြစ်ရေတိုင်းတာရေးကိရိယာများတပ်ဆင်ပေးရန်စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး၊ အထူးသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်း မိုးနည်းဒေသများဖြစ်သည့် ပုဂံ-ညောင်ဦးနှင့် မုံရွာမြို့တို့တွင် စိုက်ပျိုးရေး အထောက်အကူပြု မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက်များ အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများ၊ တောင်သူလယ်သမားများ အသိပညာများ ပေးခြင်းတို့ကို RIME အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံဟာ စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံတဲ့နိုင်ငံဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် လာမည့် မုတ်သုံကာလအတွင်းမှာလည်း မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒခန့်မှန်းချက်များကို အသုံးပြု၍ တောင်သူလယ်သမားများအတွက် ရာသီအလိုက် သီးနှံများစိုက်ပျိုးနိုင်ရန်အတွက် စိုက်ပျိုးရေး မိုးလေဝသဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် များကို ကြိုတင်ကာကွယ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် ခန့်မှန်းချက်များကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မိုးလေဝသအဖွဲ့အစည်းများ၏ ခန့်မှန်းချက်များ၊ အတိတ်ကဖြစ်ခဲ့သော ရာသီဥတုအခြေအနေ၊ မြစ်ရေအခြေအနေများ၊ သင်္ချာပုံစံဖြင့် ခန့်မှန်းတွက်ချက်ခြင်းများကို အသုံးပြု၍ ခန့်မှန်းချက်များကို ထုတ်ပြန်ထားပါကြောင်း ပြောကြားလိုပါတယ်။

၂၀၁၄ နဲ့ ၂၀၁၅ မိုးလေဝသ ဖြစ်စဉ်တွေကို သုံးသပ်ကြည့်ရင်- အားလုံး သိပြီးဖြစ်တဲ့ အတိုင်း ကမ္ဘာမြေ ပူနွေးလာခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာ့ဒေသများမှာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု

အကျိုးဆက်တွေ ကြုံ တွေ့နေရသလို မြန်မာ့ရာသီဥတုလည်း ဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲမှုတွေကို ကြုံတွေ့ရလျက်ရှိပါတယ်။ အထူးသဖြင့်တော့ မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံတွေ ပြောင်းလဲလာတာ၊ မိုးရွာသွန်းတဲ့အချိန်တွေ မမှန်တာနဲ့ အပူချိန် မြင့်မားလာတာတွေ ကတော့ သိသာစေတဲ့ အချက်များဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာအနေနဲ့ ၂၀၁၄ခုနှစ်၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံး မိုးရွာသွန်းမှု အနေနဲ့ အလယ်ပိုင်း မိုးနည်းဒေသတွေမှာ သိသိသာသာ မိုးလျော့နည်းခဲ့ပြီး မိုးနှောင်း ကာလမှာတော့ တိုင်ဖွန်း မုန်တိုင်းအကြွင်းအကျန်တွေ ဖြတ်ကျော် ရွေ့လျားတာကြောင့် အလယ်ပိုင်း မိုးနည်းဒေသအချို့မှာ အချိန်တိုအတွင်း မိုးသည်းထန်ခဲ့လို့ လျှပ်တစ်ပျက် ရေကြီးခဲ့မှု တွေရှိခဲ့ပါတယ်။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ချောက်မြို့မှာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး မိုးရေချိန် (၁၃)လက်မလောက်ဘဲ ရခဲ့တဲ့ အလယ်ပိုင်း မိုးနည်းဒေသ မိုးခေါင်နေချိန်မှာ မြန်မာနိုင်ငံ အောက်ပိုင်း ဒေသတွေမှာ မုတ်သုံလေ အားကောင်းနေတာကြောင့် ရေကြီးခဲ့တာကိုလည်း တွေ့ခဲ့ ရပါတယ်။ မိုးလွန်ကာလ နိုဝင်ဘာလမှာလည်း ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်မှာဖြစ်ပေါ်တဲ့ မုန်တိုင်းငယ် ဟာ ဆဲလ်(Cell)နှစ်ခုကွဲသွားပြီး၊ တစ်လုံးဟာ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်မှာ ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီး၊ ကျန်တစ်လုံးမှာ မြန်မာနိုင်ငံဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသကို ကွဲထွက်သွားခဲ့ တာကြောင့် ၎င်းဆဲလ်(Cell)ရဲ့ အရှိန်ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအောက်ပိုင်း ဒေသတွေမှာ လအလိုက် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်ရဲ့ နှစ်ဆခန့်မိုး ရရှိပြီး ဧရာဝတီ၊ ရန်ကုန် နဲ့ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး တို့မှာ စံချိန်တင်မိုးများ ရွာသွန်းခဲ့တာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။

၂၀၁၅ခုနှစ်ကတော့ ဇန်နဝါရီလကနေ ဧပြီလကုန်အထိ ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး တွေမှာ ထစ်ချုန်းမိုးတွေ ရွာခဲ့တာတွေ့ရပါတယ်။ ဆောင်းကာလဇန်နဝါရီလအတွင်းမှာ ရှမ်းပြည်နယ်နဲ့ ရခိုင် ပြည်နယ်မှာ စံချိန်တင်မိုး ရွာသွန်းခဲ့ပြီး၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ မတ်လနှင့် ဧပြီလများကို ပြန်ကြည့်မည်ဆိုပါက အနောက်လေစီးကြောင်း (Western Disturbance) နှင့် အရှေ့လေပွေလှိုင်း(Easterly Wave) တို့ဟာ အလွန်အားကောင်းခဲ့သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ တရုတ်ပြည်မှ ဆင်းတက်လာတဲ့ လေဖိအားကြီးဒေသ (China High) တို့ အားကောင်းခဲ့တာကြောင့်လည်းကောင်း၊ အပူပျံတက်တိမ် များဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံနေရာအနှံ့အပြားမှာ မိုးများမကြာခဏ ထစ်ချုန်းရွာသွန်းခဲ့ပြီး မွန်းလွဲညနေပိုင်းအချိန်များမှာ လေပြင်းတိုက်ခတ်မှုတွေကို ယခင်ထက်ပိုမိုခံစားခဲ့ရတာကို တွေ့ခဲ့ရပါတယ်။ မတ်လ၊ ဧပြီလများမှာလည်း ယခုကဲ့သို့ ရာသီဥတု ဖြစ်စဉ်များ

ကြုံတွေ့ခဲ့ရခြင်းကြောင့် ထင်ထားသလောက် အပူလွန်ကဲခဲ့တဲ့ အခြေအနေလည်း မရှိခဲ့တာတွေရပါတယ်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှာ အလေးထားသင့်တဲ့ ထူးခြားရာသီ ဖြစ်စဉ်ကတော့ အယ်နီညို ရာသီဥတုဖြစ်စဉ်ပါ။ ဧပြီလ(၂၈)နေ့ အခြေအနေများအရ ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာ ရဲ့ လေထု၊ ရေထု အညွှန်းကိန်းများဟာ အယ်နီညိုဖြစ်ဖို့ အလွန်ကို နီးကပ်နေပြီလို့ သိရပါတယ်။ ဒါကြောင့် (၂) ရက်တာ ကျင်းပမယ့် ယခုအဆွေးနွေးပွဲမှာ မိုးလေဝသဆိုင်ရာ၊ ဇလဗေဒဆိုင်ရာ၊ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ အခြေအနေများ၊ ခန့်မှန်းချက်၊ သုံးသပ်ချက်များကို အသေးစိတ် ဆွေးနွေးသွားကြမှာဖြစ်လို့ ဌာနအသီးသီးရဲ့ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းစဉ်တွေမှာ ရာသီဥတုဖြစ်စဉ်များနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သတင်း၊ အချက် အလက်တွေကိုပါ ထည့်သွင်းသုံးသပ်ပါက အကျိုးကျေးဇူးများစွာ ရရှိနိုင်မယ်လို့ ယုံကြည်မိပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ တက်ရောက်လာတဲ့ ဌာနဆိုင်ရာ အသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ် ပညာရှင်များ အနေနဲ့ မိမိတို့လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာမှာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ ရာသီဥတု မိုးလေဝသ မြစ်ရေအခြေအနေတွေနဲ့ သဘာဝဘေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ၊ အခက်အခဲတွေ၊ လိုအပ်ချက်တွေကို အကြံပြု ဆွေးနွေးသွားကြပါရန် တိုက်တွန်းပြောကြားရင်း အချက်အလက်တွေ၊ အတွေ့အကြုံကောင်းတွေ အပြန်အလှန်မျှဝေနိုင်တဲ့ ဆွေးနွေးပွဲအဖြစ် ပြီးမြောက်ပါစေကြောင်း ဆန္ဒပြုလိုက် ပါတယ်.....။

အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

နောက်ဆက်တွဲ(ခ)

(၁၄) ကြိမ်မြောက် မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ

Sr. No.	Name	Designation and Organization
1.	Dr. Govindarajalu Srinivasan	RIMES
2	Ms. Ruby Rose	Institutional Development Specialist, RIMES
3.	Ms. Nina	Program Officer (RIMES)
4.	Mr. Maung Maung Soe	National Coordinator
5.	Mr. Manish Tewani	DRR Delegate, American Redcross
6.	Mr. Myat Lin Htway	UN-Habitat
7.	Mr. Myint Zaw	UNDP
8.	Mr. Hung Ling	DRR Specialist, UNDP
9.	Ms. Pan Thanzathlu	Field Coordination Officer, UNOCHA
10.	Ms. Pasquale Capizzi	UN-Habitat, MCCA
11.	Mr. Don Price	USAID
12.	Mr. Bo Bo Min	Action aid (Myanmar)
13.	Ms. Noriko	JICA
14.	Dr. Khin Lay Swe	EC member, ECCDI

(၁၄) ကြိမ်မြောက် မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်သည့် မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနမှ ကိုယ်စားလှယ်များစာရင်း

စဉ်	အမည်	ရာထူး
၁	ဒေါက်တာဟာရင်နိုင်တီယမ်း	ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
၂	ဦးကျော်မိုးဦး	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
၃	ဒေါ်ခင်ချိုချိုရှိန်	ညွှန်ကြားရေးမှူး
၄	ဒေါ်တင်ရီ	။
၅	ဒေါ်ဌေးဌေးသန်း	။
၆	ဦးကျော်လွင်ဦး	။
၇	ဒေါ်မေခင်ချော	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး
၈	ဦးလှထွန်း	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး
၉	ဦးလှစော	။
၁၀	ဒေါ်ခင်မျိုးရီ	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး
၁၁	ဒေါ်လှလှကြည်	။
၁၂	ဦးတင်မောင်ရီ	။
၁၃	ဦးကိုချို	။
၁၄	ဦးကျော်တင့်	။
၁၅	ဦးကိုကိုကြီး	။
၁၆	ဦးကျော်သန်း	။
၁၇	ဦးကြည်လွင်	။
၁၈	ဦးအောင်ရင်	။
၁၉	ဦးထွန်းအေးကျော်	ဦးစီးအရာရှိ
၂၀	ဦးမြင့်သိန်း	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး
၂၁	ဦးတင်ထိုက်	။
၂၂	ဦးတင်ထွဋ်	။
၂၃	ဦးကျော်စိုး	။
၂၄	ဦးအောင်ကိုကို	။
၂၅	ဦးဝင်းမော်	ဦးစီးအရာရှိ
၂၆	ဒေါ်သီတာမြင့်	။
၂၇	ဦးဌေးလွင်	။
၂၈	ဒေါ်စံပယ်လွင်	။
၂၉	ဒေါက်တာတင်မာဌေး	။

စဉ်	အမည်	ရာထူး
၃၀	ဒေါက်တာမြင့်မြင့်အေး	ဦးစီးအရာရှိ
၃၁	ဒေါ်ပပမိုး	။
၃၂	ဒေါ်ပပထွန်း	။
၃၃	ဒေါ်စန္ဒာထွန်း	။
၃၄	ဦးဖြိုးဖြိုးမောင်	ဒုတိယဦးစီးမှူး
၃၅	ဒေါ်အေးအေးစိုး	။
၃၆	ဒေါ်ဝတ်ရည်စိုး	။
၃၇	ဒေါ်ခင်သင်းယု	။
၃၈	ဒေါ်ချောစုလှိုင်	။
၃၉	ဒေါ်ရွှေရည်နွယ်	တိုင်းထွာရေး(၃)
၄၀	ဒေါ်ချိုလွင်သူ	။
၄၁	ဒေါ်ခိုင်သန္တာအောင်	။

(၁၄) ကြိမ်မြောက် မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲသို့ တက်ရောက်သည့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ
ကိုယ်စားလှယ်များစာရင်း

စဉ်	အမည်	ဌာန	ရာထူး
၂	ဦးထင်အောင်ရှိန်	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး
၃	ဒေါ်ချိုနွယ်ဌေးဝင်း	ပြန်ကြားရေးနှင့်ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေး ဦးစီးဌာန	ဦးစီးအရာရှိ
၄	ဦးအောင်မိုးမျိုးတင့်	ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်	ကထိက
၅	ဒေါက်တာညိုမာထွေး	ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်	ကထိက
၆	ဦးရာဇာဟိန်း	ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်	ကထိက
၇	ဒေါက်တာထွန်းကို	ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်	ကထိက
၈	ဒေါ်ခေါန်ရာ	ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန	ညွှန်ကြားရေးမှူး
၉	ဒေါက်တာ အောင်သောင်းဦး	ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး
၁၀	ဒေါ်ဖြူလဲ့လဲ့ထွန်း	ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချ ထား ရေးဦးစီးဌာန	ညွှန်ကြားရေးမှူး
၁၁	ဦးကျော်ကျော်	မီးသတ်ဦးစီးဌာန	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး
၁၂	ဒေါ်သန္တာအောင်	ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာ ချထားရေးဦးစီးဌာန	ဦးစီးအရာရှိ
၁၃	ဒေါ်တိုးတိုးအောင်	ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာ ချထားရေးဦးစီးဌာန	ဦးစီးအရာရှိ
၁၄	ဦးဇော်ဝင်း	ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး
၁၅	ဦးအောင်သောင်းရွှေ	မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်း	ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး
၁၆	ဦးညွန့်မောင်	သစ်တောဦးစီးဌာန	လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး
၁၇	ဒေါ်သဲဖြူဖြူစိုး	သစ်တောဦးစီးဌာန	ဦးစီးအရာရှိ
၁၈	ဦးရဲနောင်လင်း	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	ဒု-မြို့နယ်အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး

စဉ်	အမည်	ဌာန	ရာထူး
၁၉	ဦးသန့်စင်	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	ဒု-မြို့နယ်အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး
၂၀	ဒေါ်သိက္ခီမြင့်	မြန်မာ့အသံနှင့်ရုပ်မြင်သံကြား	အယ်ဒီတာ
၂၁	ဒေါက်တာခင်မောင်ဝင်း	လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအသင်း	

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
ပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာန
မိုးလေဝသနှင့်ဇလဗေဒညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
နေပြည်တော်

စာအမှတ်၊ မဇ-၁(၀၁) / ၁-၄၃ (၂၀၁၅) / ၁၅၃၂
ရက်စွဲ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၈ ရက်

**၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မိုးရာသီကာလအတွက် ယေဘုယျခန့်မှန်းချက်
အနောက်တောင်မုတ်သုံလေ ဝင်ရောက်ခြင်း၊ ဆုတ်ခွာခြင်း အခြေအနေ**

အနောက်တောင်မုတ်သုံလေသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ပထမဆယ်ရက်ပတ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၇ခုနှစ်၊ နယုန်လပြည့်ကျော်ခန့်) တွင် မြန်မာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးသို့ ဝင်ရောက်ဖွယ်ရာရှိပါသည်။ ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ တတိယဆယ်ရက်ပတ် (မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၇ ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလပြည့်ကျော်ခန့်)တွင် မြန်မာနိုင်ငံတစ်ဝှမ်းလုံးမှ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားဖွယ်ရာ ရှိပါသည်။

မိုးဦးကာလ ခန့်မှန်းချက်

မိုးဦးကာလသည် ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ အနောက်တောင်မုတ်သုံလေ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ စတင်ဝင်ရောက်သည့်နေ့မှ ဇွန်လကုန်ထိ ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်တွင် လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်း (၂)ကြိမ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး၊ (၁)ကြိမ်တွင် ပိုမိုအားကောင်းလာကာ မုန်တိုင်းငယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။ ယင်းကာလအတွင်း အနောက်တောင်မုတ်သုံလေသည် အားအသင့်အတင့် ရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးရွာသွန်းမှုအခြေအနေမှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအောက်ပိုင်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ချင်းပြည်နယ်၊ ကယားပြည်နယ်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်တို့တွင် ရွာသွန်းမြဲအောက်လျော့ကာ၊ ကျန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်တို့တွင် ရွာသွန်းမြဲခန့်ရွာနိုင်ပါသည်။

မိုးဦးကာလ မေလနှင့် ဇွန်လတို့တွင် ဧရာဝတီမြစ်၊ ချင်းတွင်းမြစ်၊ သံလွင်မြစ်၊ စစ်တောင်းမြစ်၊ ဒုဠဝတီမြစ်၊ ရွှေကျင်မြစ်၊ ပဲခူးမြစ်နှင့် ငဝန်မြစ်တစ်လျှောက်ရှိ မြို့များတွင် မြစ်ရေများသည် လက်ရှိရေမှတ်များ၏အထက် မြင့်တက်လာနိုင်သော်လည်း ယင်းမြို့များ၏ စိုးရိမ်ရေမှတ် အသီးသီးသို့ ရောက်နိုင်ဖွယ် မရှိပါ။

မိုးလယ်ကာလ ခန့်မှန်းချက်

မိုးလယ်ကာလသည် ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ(၁)ရက်နေ့မှ ဩဂုတ်လကုန်အထိ ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်မြောက်ပိုင်းတွင် လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်း (၃)ကြိမ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး၊ (၂)ကြိမ်တွင် ပိုမိုအားကောင်းလာကာ မုန်တိုင်းငယ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။ ယင်းကာလအတွင်း အနောက်တောင် မုတ်သုံလေသည် အားအသင့်အတင့်မှ အားကောင်းနိုင်ပါသည်။ မိုးရွာသွန်းမှုအခြေအနေမှာ ကချင် ပြည်နယ်တွင် ရွာသွန်းမြဲထက်ပိုပြီး၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအောက်ပိုင်းတွင် ရွာသွန်းမြဲအောက် လျော့ကာ၊ ကျန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်တို့တွင် ရွာသွန်းမြဲခန့် ရွာနိုင်ပါသည်။

မိုးလယ်ကာလ ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လတို့တွင် ချင်းတွင်းမြစ်ရေသည် ဟုမ္မလင်းမြို့၊ မော်လိုက် မြို့၊ ကလေးဝမြို့နှင့် မုံရွာမြို့တို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်စီ၊ ဧရာဝတီမြစ်ရေသည် ကသာမြို့၊ မန္တလေးမြို့၊ စစ်ကိုင်း မြို့၊ ပခုက္ကူမြို့၊ ညောင်ဦးမြို့၊ ဟင်္သာတမြို့နှင့် ဇလွန်မြို့တို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်စီ၊ ဒုဠဝတီမြစ်ရေသည် မြစ်ငယ်မြို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်၊ စစ်တောင်းမြစ်ရေသည် တောင်ငူမြို့နှင့် မဒေါက်မြို့တို့တွင် (၂)ကြိမ်ခန့်စီ၊ ရွှေကျင်မြစ်ရေသည် ရွှေကျင်မြို့တွင် (၂)ကြိမ်ခန့်၊ သံလွင်မြစ်ရေသည် ဘားအံမြို့တွင် (၂)ကြိမ်ခန့်၊ ပဲခူးမြစ်ရေသည် ပဲခူးမြို့တွင်(၁)ကြိမ်ခန့်၊ ငဝန်မြစ်ရေသည် ငါးသိုင်းချောင်းမြို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့် ယင်းမြို့များ၏ စိုးရိမ်ရေမှတ် အသီးသီးအထက်သို့ ကျော်လွန်ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။

မိုးနှောင်းကာလ ခန့်မှန်းချက်

မိုးနှောင်းကာလသည် ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ(၁)ရက်နေ့မှ အနောက်တောင်မုတ်သုံလေ မြန်မာနိုင်ငံတစ်ပွမ်းလုံးမှ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားသည့်နေ့အထိ ဖြစ်ပါသည်။ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်တွင် လေဖိအားနည်းရပ်ဝန်း (၂)ကြိမ်ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး၊ ပိုမိုအားကောင်းလာကာ မုန်တိုင်းငယ်အဖြစ် သို့ ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။ ယင်းကာလအတွင်း အနောက်တောင်မုတ်သုံလေသည် အားအနည်းငယ်မှ အားအသင့်အတင့် ရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးရွာသွန်းမှုအခြေအနေမှာ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးနှင့် တနင်္သာရီ တိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် ရွာသွန်းမြဲထက်ပိုပြီး၊ ကျန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်တို့တွင် ရွာသွန်းမြဲခန့် ရွာနိုင်ပါသည်။

မိုးနှောင်းကာလ စက်တင်ဘာလနှင့် အောက်တိုဘာလတို့တွင် ချင်းတွင်းမြစ်ရေသည် မော်လိုက် မြို့၊ ကလေးဝမြို့နှင့် မုံရွာမြို့တို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်စီ၊ ဧရာဝတီမြစ်ရေသည် မန္တလေးမြို့၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ ညောင်ဦးမြို့၊ ဟင်္သာတမြို့နှင့် ဇလွန်မြို့တို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်စီ၊ ဒုဠဝတီမြစ်ရေသည် မြစ်ငယ်မြို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်၊ စစ်တောင်းမြစ်ရေသည် တောင်ငူမြို့နှင့် မဒေါက်မြို့တို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်စီ၊ သံလွင်မြစ်ရေ သည် ဘားအံမြို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့်နှင့် ငဝန်မြစ်ရေသည် ငါးသိုင်းချောင်းမြို့တွင် (၁)ကြိမ်ခန့် ယင်းမြို့များ ၏ စိုးရိမ်ရေမှတ်အသီးသီးအထက်သို့ ကျော်လွန်ရောက်ရှိနိုင်ပါသည်။

(၁၄) ကြိမ်မြောက်မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲတွင် မိုး/လေ ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာဟာရင်နိုင်တီယမ်းမှ အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားပုံ

(၁၄) ကြိမ်မြောက်မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲတွင် (RIMES)မှ (Dr. Govindarajalu Srinivasan)မှ အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားပုံ

(၁၄) ကြိမ်မြောက်မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပနေပုံ

(၁၄) ကြိမ်မြောက်မုတ်သုံဖိုရမ် ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သူများ၏ Group Photo

